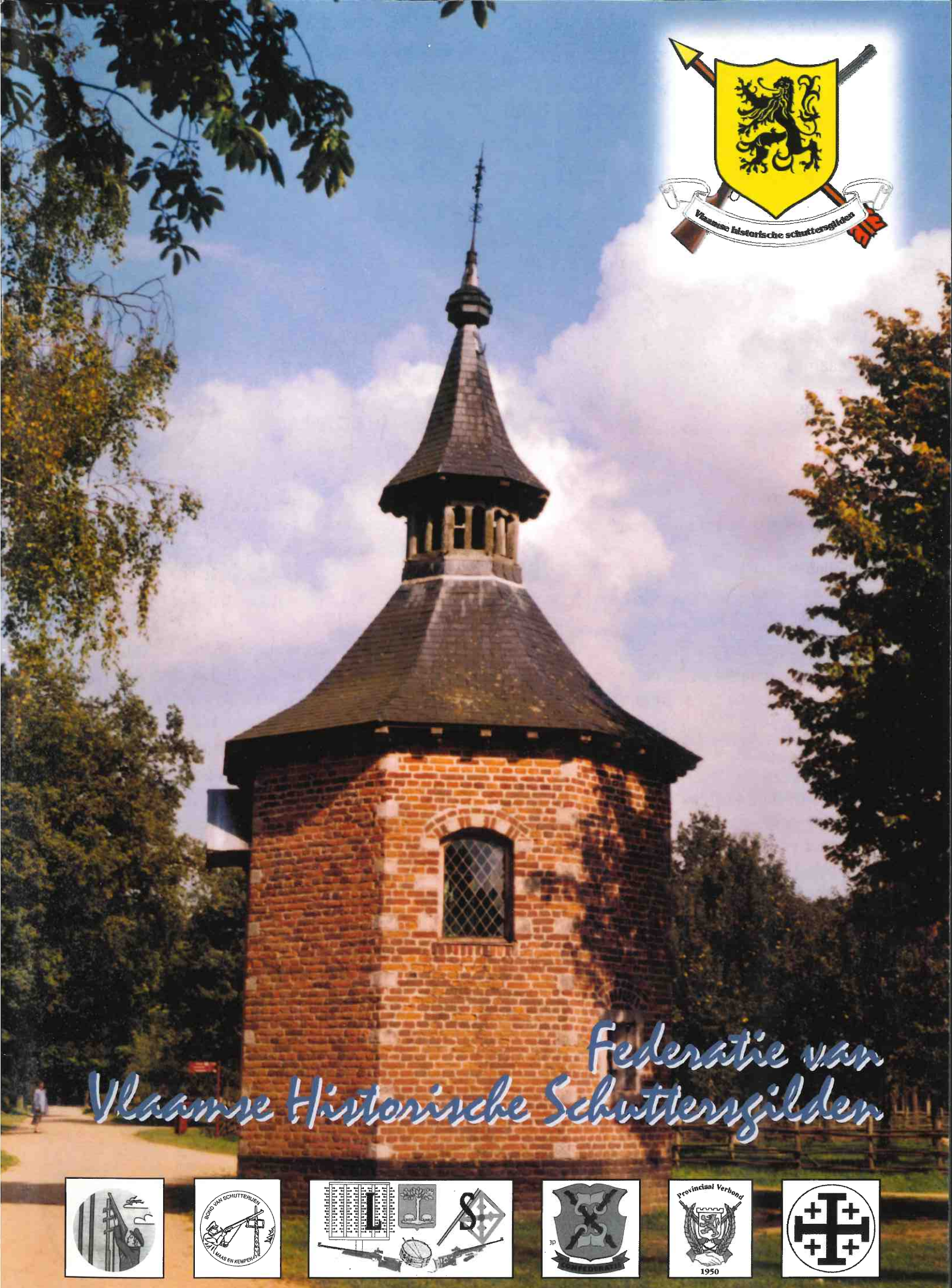

Halfjaarlijks tijdschrift September 2002
1ste jaargang nummer1

Tijdschrift van
FEDERATIE van VLAAMSE HISTORISCHE SCHUTTERSGILDEN VZW
Erkend als organisatie van volkscultuur MB 13 maart 2001

Maatschappelijke zetel + secretariaat:
Nieuwland 22, 3600 Genk
tel: 089-35 48 40 fax: 089-30 53 92
Bank: 735-0011152-82

Halfjaarlijks tijdschrift
Jaargang 1 • Nr. 1
www.vlaamseschuttersgilden.be

Verant. Uitg. & Hoofdredactie :
Pater Karel De Wilde
Oudebaan 125
2640 Mortsel
Tel: 03/460 30 60
Fax: 03/455 49 87

Redactieleden :
François Van Noten
Gerzevien 73
3150 Haacht
Tel: 016/60 44 16

Guido Valee
Wijerdriesstraat 20
3600 Genk
Tel: 089/ 24 09 84
fax: 089/ 24 09 84 na tel contact

Secretariaat :
Louis Drees
Waterstraat 8
2400 Mol
Tel: 014/81 60 05

Vormgeving :
François Van Noten & Drees Louis

Eindredactie :
Pater Karel De Wilde

Druk :
Drukkerij Elite Lommel

Uitgave :
VZW Federatie Vlaamse Historische Schuttersgilden

Abonnee prijs:
eerste nummer gratis ter kennismaking • Verdeeld op gildendag.

Woordje van de voorzitter

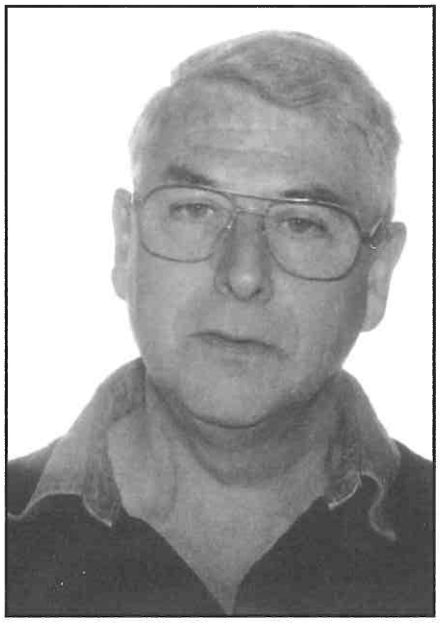

Geachte Gildenzusters, geachte Gildenbroeders,

Na een lange periode nodig voor oprichting, erkenning door het Ministerie,Financiering enz..... ben ik gelukkig u de geboorte aan te kondigen van ons tijdschrift.

Inderdaad, vandaag houden wij ons eerste nummer boven de doopvont.

Moge dit tijdschrift een band zijn tussen al onze schuttersgilden. Een brug waarover wij mekaar, in alle hoeken van het Vlaamse land, ontmoeten en ontdekken. Mekaar leren kennen, mekaar begrijpen. Geen grens tussen verschillende verbonden, maar een brug die ons naar mekaar drijft.

Laat er ons a.u.b. voor zorgen dat noch eigen belang, noch andere obstakels in de weg staan om mensen tegen te houden die mekaar willen ontmoeten.

Dit tijdschrift zal er alleszins voor zorgen dat de inhoud ervan, belangrijk zal zijn voor alle schuttersgilden.
Wij kennen mekaar, alléén al door onze tradities en regels, zonder dat we mekaar allemaal al ontmoet hebben.
Wij weten dat onze problemen overal dezelfden zijn.

Via ons tijdschrift zullen wij regelmatig zaken publiceren waaruit U zal vaststellen dat we met mekaar verbonden zijn. Een verbondenheid die hoog in ons vaandel staat.
Het zal een spreekbuis zijn voor al onze schuttersgilden. Wij zullen ontdekken wat er leeft in al onze Vlaamse Provincies.
Wij zullen ook merken dat wij mekaar nodig hebben. Ook voor het verder bestaan van onze historische schuttersgilden in Vlaanderen.

Samen sterk is toch onze leuze !

Wij wensen onze bode alle heil toe en aan U veel leesgenot.

Paul Stoop.

Welkom aan alle gildenbroeders en gildenzusters

Beste gildenvrienden,

Voorzover wij weten, is het vandaag de eerste keer dat alle historische schuttersgilden uit Vlaanderen zijn uitgenodigd.
Als één geheel, niet meer als verbond afzonderlijk, maar als één grote familie van gildenleden.
Alles in een historische omgeving die ons zeer goed ligt en waarin ons feest perfect past.

Ik weet dat jullie jaarprogramma druk bezet is, en ik hoor al zeggen: " weer een activiteit bij", maar deze maal is het anders.

We willen eens samen zijn en samen vieren. Niet om een ganse dag te komen schieten voor allerlei titels en prijzen, neen, wij zijn naar Bokrijk gekomen als gildenbroeders en gildenzusters om gezellig samen te zijn.
Wij beginnen met de H. Mis en gaan dan genieten van wat de andere schuttersgilden ons te bieden hebben.
Kennis maken met elkaar, op een persoonlijke manier.
Wij gaan verwonderd kijken naar de kledij en activiteiten van zo veel mooie schuttersgilden.

Echte eigen gildendansen uit Brabant, drumbands en muziekkorpsen waar Limburg terecht trots op mag zijn. Gildenbreuken en gildenzilver alsmede oude voorwerpen uit ons eigen verleden liggen hier tentoongesteld.

Wat we hier vandaag moeten voelen is de echte gildengeest. Een warm gevoel van " wij zijn hier thuis, onder ons, wij voelen ons hier goed".

Per slot van rekening zijn wij toch maar gewone mensen van onder het volk. Dit feest hoeft geen bijeenkomst te zijn van adelborsten met véél decoraties en al of niet verdiende kettingen rond de hals. Voor ons is vriendschap en respect het allerbelangrijkste in ons gildenleven.
Allemaal gelijk, zonder onderscheid!

Naast de hierboven vermelde waarden is er nog iets belangrijks op deze gildendag. Hier kunnen we merken, ondanks onze verscheidenheid, dat we allemaal dezelfde zijn.
Dat we niet alleen staan. Ook in onze woonplaats niet. Wij zien dat we met velen zijn en dat we allen dezelfde vreugden en problemen hebben. En juist daarom kunnen we steun vinden bij elkaar. Kunnen wij van elkaar leren. Gildenbroeders en – zusters helpen mekaar toch!

Beste gildenleden, een feestdag zoals vandaag, vliegt zo voorbij. En zoals ge kunt merken hoeven er absoluut géén wedstrijden te worden gehouden.
Laat ons hopen dat dit schuchtere begin een eerste mijlpaal moge zijn naar de verdere samenwerking in Vlaanderen van alle Historische Schuttersgilden.
In het kader van Europa is het niet meer denkbaar te overleven zonder samenwerking.

Allen samen gaan we, met de steun van de Federatie, zorgen dat we onze plaats in Europa veilig stellen. De Vlaamse Historische Schuttersgilden moeten, zoals vandaag, naar buiten treden, moeten hun glorie van weleer terug zien te krijgen. Wij moeten respect en erkenning afdwingen van de overheid. In Vlaanderen en ook daarbuiten. Wij zijn houders van een groot cultureel erfgoed. Laat ons a.u.b. bewust zijn van deze waarden en er alles aan doen om ons doel te bereiken.

Het bestuur van de Federatie zal zich, samen met de commissies " tijdschrift, vorming, jeugd en tentoonstelling" voor honderd procent inzetten om jullie te helpen.

Dank aan allen die deze gildendag mogelijk gemaakt hebben en dank aan allen die hem van harte meegeleefd hebben.

Paul Stoop uw Voorzitter.

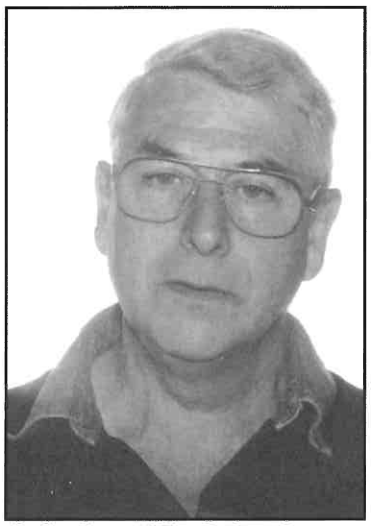

Woordje van de redactieraad

'n Redactieraad: dat heeft toch niets met een gildenfeest te maken. Ja en neen. Neen, in die zin dat een redactieraad geen gildenfeest zal organiseren. Ja, omdat de raad er inspiratie, documentatie en allerlei nuttige gegevens kan opdoen om in zijn tijdschrift te bespreken. Er is dus ook een tijdschrift? Jazeker en dat heeft niets anders voor ogen dan enerzijds U te laten kennismaken met al wat er in die vele gilden en schutterijen leeft.

Maar, en hier komt het gildenkatje even op de spreekwoordelijke koord, ook een redactieraad weet en kent niet alles, kan niet overal en altijd op alle festiviteiten aanwezig zijn en is nooit volledig op de hoogte van alle ontwikkelingen binnen de zovele disciplines in de gildenwereld.

Daarom doen wij een beroep op U. Ja, ook op U want U bent wellicht op de hoogte van de vendelkunst, of U weet hoe men het gildenzilver op de juiste manier moet oppoetsen, of U bent op de hoogte van de volksdansgeschiedenis, of men ziet U gaarne bezig bij de drumband van Uw gilde. Kijk, iedere gildenbroeder of gildenzuster draagt zijn of haar steentje bij en is juist daarom graag gezien binnen de eigen gilde. Maar, waarom dat alles niet eens meedelen aan de andere buiten Uw gilde?

Mede om dit te bewerkstelligen heeft de Federatie van Vlaamse Historische Schuttersgilden een tijdschrift opgericht en iedereen mag daaraan medewerken. Het eerst volgende nummer zal handelen over het vendelen en het tweede over het beheren en verzorgen van het gildenzilver. Weet U daar iets over, aarzel dan niet Uw kennis aan ons mee te delen, wij delen dit dan verder mee aan de anderen. En zag U gaarne een ander onderwerp of discipline besproken, laat het ons weten, alleen zo kan dit tijdschrift niet enkel een tijdschrift voor U worden, maar ook een van U.

Alle teksten mogen gezonden worden naar het redactiesecretariaat bij de heer Louis Drees, Waterstraat 8, 2400 Mol. Telefoon : 014/ 81 60 05 of e-mail: louis.drees@vt4.net
Reeds een gemeend dank U wel bij voorbaat en vooral, nog een mooie gildendag.

Hoofdredacteur: Pater Karel.

Een voorschot en een nieuwe schijf

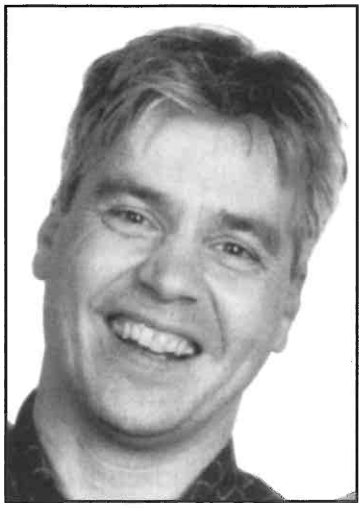

Als een minister van cultuur in Vlaanderen de woorden " voorschot" of " schijf" uit zijn pen laat vloeien, denken de meeste organisaties in de culturele sector wellicht aan de uitbetaling van subsidies. In een tekst over de vzw Federatie van Vlaamse Historische Schuttersgilden zijn deze associaties sinds 2001 bovendien eveneens van toepassing. De Federatie werd immers bij ministerieel besluit van 13 maart 2001 door mij erkend als organisatie van (gethematiseerde) volkscultuur zoals voorzien is in het decreet op volkscultuur van 27 oktober 1998. Sindsdien zijn de woorden " voorschotten" en "uitbetaling in schijven" voor deze nieuwe koepelorganisatie niet onbekend meer. Ik wil het hier echter over andere schijven en schoten hebben.

In vele historische kaarten of reglementen van de oude schuttersgilden die voor de Franse Revolutie op het grondgebied van het huidige Vlaanderen actief waren, wordt melding gemaakt van het feit dat genodigden, in de eerste plaats de heer of zijn afgevaardigden, het eerste schot van een schietwedstrijd mochten lossen. Bekend zijn ook de schilderijen over de zeventiende-eeuwse aartshertogin Isabella die symbolische ereschoten loste op schietingen van de Gentse Sint - Jorisgilde (1618) of op het beroemde Brusselse schuttersfeest bij de Zavelkerk op 15 mei 1615. Met dit woord vooraf (voorschot) wil ik graag een symbolisch ereschot geven bij de lancering van een nieuw tijdschrift van en voor de historische schuttersgilden. Zoals Rudi Laermans in zijn boek over het cultureel regiem geschreven heeft, deelt een minister van cultuur vooral symbolisch kapitaal uit. Ik opteer ervoor allerlei vormen van cultuur in beeld te brengen, zowel de klassieke kunsten, jongerencultuur, popmuziek als bijvoorbeeld organisaties die bezig zijn met volksdansen en schuttersoptochten. Ook in deze zin staat culturele diversiteit centraal, waarbij ik direct de hoop uitspreek dat al deze vormen open mogen staan voor zo veel mogelijk bevolkingsgroepen die in een gemeente of een land aanwezig zijn.

De kleurrijke historische schuttersgilden met hun rijke tradities en materiële Cultuur (archieven, kostuums, breuken, vlaggen, muziekinstrumenten, dansen, rollen, enz) maken deel uit van het cultureel erfgoed in Vlaanderen. Als minister ontwikkel ik een zo breed mogelijk beleid rond cultureel erfgoed dat een zeer veelzijdig domein blijkt te zijn. Traditie staat, zoals hun naam het zelf zegt, hoog in het vaandel van deze Historische Schuttersgilden. Toch evolueren zowel de maatschappij, de organisaties als de deelnemers door de tijd. In Noord - Brabant (Katholieke Universiteit Brabant te Tilburg) loopt momenteel een groot historisch onderzoek naar de veranderende betekenissen en functies van de schutterijen voor de regionale identiteit. Zowel het aspect verenigingsleven, prettige vrijetijdsbesteding en bijzondere omgang met elementen uit het cultureel erfgoed in onze streken worden in schuttersgilden op een opmerkelijke manier gecombineerd: ook dit is cultuur. Bovendien wordt hier een brugje gemaakt naar de sportbeoefening en naar volkssporten in het bijzonder.

Er gebeurt immers veel meer dan alleen maar ontspannend schieten met pijlen en bogen, vendelen of dansen en dat is zeker studie en reflectie waard. Dat is trouwens de bedoeling van een erkenning binnen het decreet volkscultuur; de observatie en studie van traditionele en eigentijdse volksculturele fenomenen in hun cultuurhistorische context. Dit zal in dit nieuwe tijdschrift ongetwijfeld regelmatig aan bod komen. Misschien kan het

in de toekomst een thema zijn dat ook in Vlaanderen samen met het steunpunt voor de sector, het Vlaams Centrum voor Volkscultuur, en met het belangrijke nieuwe museum Sportimonium, wetenschappelijk kan worden onderzocht of in een goede historische tentoonstelling kan worden behandeld.

Dit nieuwe tijdschrift kan een fraaie schietschijf worden, niet negatief bedoeld maar wel als roos, doel of bestemming voor een reeks goede artikels en pijlsnelle berichten over de Historische Schuttersgilden in Vlaanderen. Ik spreek de hoop uit dat het tijdschrift een draaischijf van informatie wordt. Als socio - culturele vereniging met een sterke dosis cultureel erfgoed mikt de Federatie van Vlaamse Historische Schuttersgilden vandaag op verschillende doelen. Het bevorderen van vriendschap en broederlijkheid in een recreatieve sfeer is er daar één van. In dit tijdschrift zullen we de volgende jaren hopelijk herhaaldelijk lezen over geslaagde, vreedzame en vriendelijke activiteiten van groepen die soms al vele jaren bestaan.

Hiermee is het ereschot gelost.

Bert Anciaux
Vlaams Minister
van cultuur, jeugd, sport,
brusselse aangelegenheden en
ontwikkelingssamenwerking

Fax. Data : 10 – 06 - 2002

Het statuut van de sportschutter

Oftewel het decreet dat via een licentie het gebruik van een wapen op de schietstand moet regelen voor leden die geen wapen bezitten, en dus ook geen vergunning ervoor hebben. Op dit ogenblik heeft alleen de "Duitstalige Gemeenschap" een ontwerp klaar en voor rectificatie ingediend bij de Raad van Staten. Volgens "welingelichte bron" zou dit decreet voor de Vlaamse Gemeenschap niet van prioritair belang zijn!!!

Wat is het doel van dit nieuw decreet?
Het doel van dit decreet is om aan de reguliere sportschutter een statuut toe te kennen. Dit statuut zal – bijvoorbeeld via het afleveren van een licentie – aan de sportschutter de mogelijkheid geven om, zelfs zonder in het bezit te zijn van een wapen en de eraan verbonden vergunning, op de schietstand, het wapen van de vereniging of collega, te gebruiken. Het bezit van een licentie veronderstelt namelijk dat de bezitter de nodige maturiteit bezit om een wapen te hanteren.

Voor de karabijnschutters is dit decreet van primordiaal belang. Het afgelopen jaar hebben zij het probleem van het schieten met een vreemd wapen, kunnen oplossen met een tijdelijke vergunning. Deze tijdelijke vergunning kan nog verlengd worden, maar daarna??? Indien niet snel werk gemaakt wordt van dit decreet, dan dreigen zij straks in de illegaliteit te vallen. Hoe moet dit dan verder met de schutters die geen eigen wapen bezitten??? Zullen de tijdelijke vergunningen nogmaals verlengd mogen worden? Zoniet, zullen deze schutters nog wel mogen schieten?? Allemaal vragen die slechts kunnen opgelost worden door het invoeren van dat nieuwe decreet en wel zo snel mogelijk.

Het bestuur van het Provinciaal Verbond, het Belgisch Overlegorgaan, zowel als de Federatie van Vlaamse Historische Schuttersgilden zijn zich terdege bewust van deze situatie en proberen via alle mogelijke kanalen de Vlaamse Overheid te bewegen om dit decreet zo spoedig mogelijk te behandelen. Zij proberen ook om nauw betrokken te worden bij het opstellen van het ontwerp. Dit om medezeggenschap te hebben in de modaliteiten voor het verkrijgen van licentie enz.
Dankzij de tussenkomst van de heer Jo Vandeurzen hebben wij op 6 maart 2001 een gesprek gehad op het Ministerie van Justitie. Uit dit gesprek bleek duidelijk dat de minister op de hoogte is van de problematiek bij de karabijnschutters. Een Vlaams decreet zou hier de oplossing moeten brengen door het invoeren van een schutterslicentie.Op 6 februari 2002 werd de voorzitter en secretaris van de federatie ontvangen door Minister Anciaux in verband met deze problematiek Volgende afspraken werden er gemaakt:

1. Het decreet ivm het statuut van de sportschutter is klaar en wacht op ondertekening door de minister. De minister belooft om het dekreet nog dit jaar te laten verschijnen.
2. Probleem van de jeugd: 16 jaar wordt aangehouden als min leeftijd voor het bekomen van een wapenvergunning.
3. De licenties zullen niet door de sportclubs uitgereikt worden.
4. De praktische proeven kunnen ook door de gilde georganiseerd worden.
5. Voor de schutters zonder wapen zal de minister een overgangsmaatregel uitwerken voor deperiode tot het verschijnen van het decreet. Van het antwoord van Minister Anciaux op de

vraag in verband met dit decreet van de heer Eddy Scheurmans in het Vlaams Parlement onthouden wij het volgende:

"Voor de historische schuttersgilden bekijk ik de problematiek anders. Zij hebben geen problemen met verstrengde voorwaarden. Zij worden opgenomen in de algemene regelgeving, maar aan hen worden wel afwijkingen toegestaan."

Voorlopig raden wij aan om de tijdelijke vergunningen te verlengen en voor de rest is het wachten op de Vlaamse Gemeenschap. Zolang er geen decreet is stellen wij de volgende afspraken voor:

- Een bewijs van goed zedelijk gedrag en een vergunning – hetzij definitief of tijdelijk – voor het wapen zijn verplicht voor iedere schutter.
- Toegang tot de schietstand voor personen onder de 16 jaar is verboden.
- Op iedere wedstrijd legt de gilde een schietlijst neer van de leden met vermelding van naam, voornaam, adres of rijksregisternummer.

Stan Krolicki
Secretaris

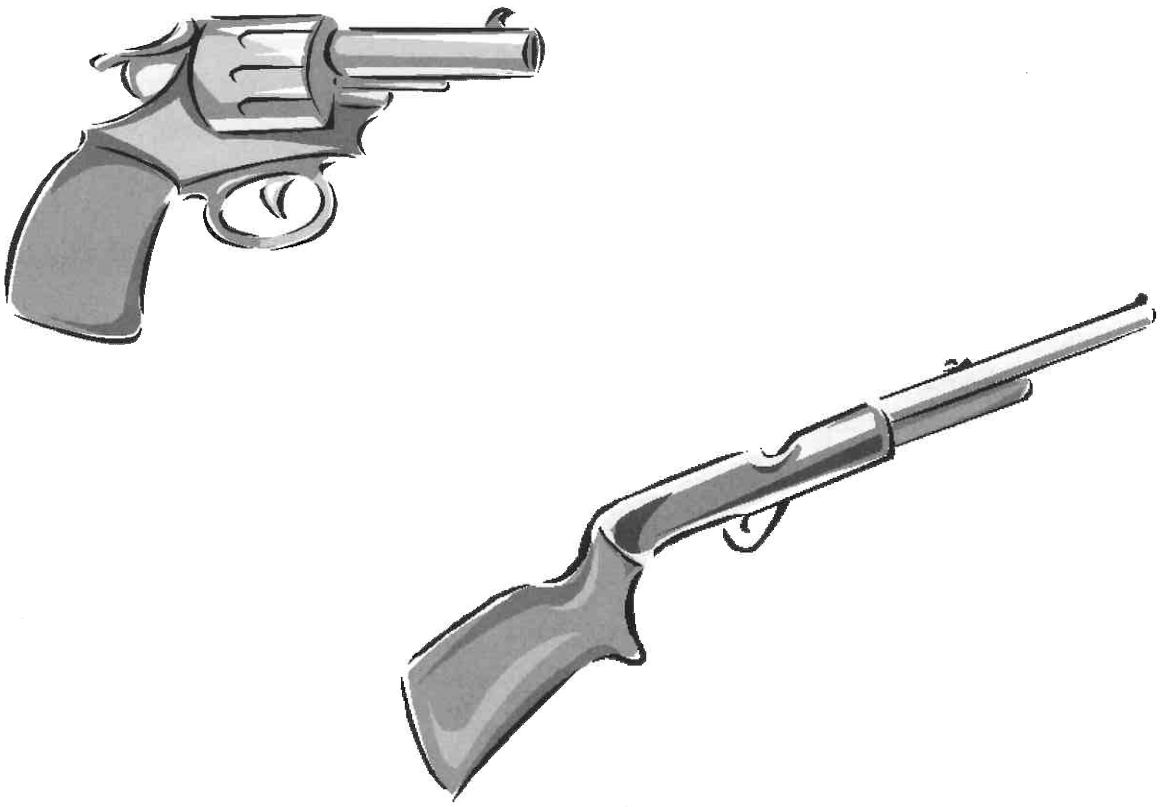

vzw FEDERATIE van VLAAMSE HISTORISCHE SCHUTTERSGILDEN

Toelichting

- **Waarom een FEDERATIE**
- **Wie is de FEDERATIE**
- **Wat is het DOEL**
- **Hoe dat doel BEREIKEN**
- **Huidige situatie**
- **Vragen**

Waarom een FEDERATIE

Bob Degol was al, sinds de oprichting van het "Belgisch Overlegorgaan van Historische Schuttersgilde", bezig om, via zijn relaties op het ministerie van cultuur, de mogelijkheden af te tasten tot erkenning en, daarmee samengaand, het bekomen van subsidies. Algauw bleek dat, door de federalisering, op nationaal vlak niets te rapen viel. Een regionalisering drong zich op. Ondertussen werd op 27 oktober 1998 een nieuw decreet :"houdende de erkenning en subsidiëring van organisatie voor volkscultuur" in het leven geroepen, die voor de schuttersgilden wel wat mogelijkheden inhield. Om het "Belgisch Overlegorgaan" intact te houden en na gezamenlijk overleg met de voorzitters van de Vlaamse bonden werd er besloten tot oprichting van een Vlaamse organisatie : zo werd op 20 november 1999 de "Federatie van Vlaamse historische schuttersgilden" boven de doopvont gehouden.

VZW Belgisch Staatsblad 6 april 2000 - Identificatie 8712/2000

Erkenning als organisatie van volkscultuur per 01 januari 2002
(besluit ondertekend op 13 maart 2001)

De FEDERATIE

Samenstelling :

1. Het Provinciaal Hoofdverbond der karabijnschuttersgilden Limburg vzw
Onderverdeeld in 4 gewesten n.l:
   - Gewest Beringen mijnstreek
   - Gewest zand- en leemstreek
   - Gewest Lummen
   - Het verbond der schuttersgilden Genk
2. Bond van schutterijen "Maas en Kempen" vzw.
3. Bond van schutterijen "Maasvallei" vzw
4. Hoofdschuttersgilde van Brabant vzw.
5. De Lommelse Schuttersgilden vzw.
6. De Confederatie van Historische Schuttersgilden vzw.

Kasteel De Viron
Het Dilbeekse gemeentehuis

Onze plaats Nationaal en Internationaal:

(zie organigram blz. 42)

De Beheerraad :

Voorzitter	:	Paul Stoop, 2700 Dilbeek
Ondervoorzitter	:	Denis Vandezande, 3583 Beringen
Secretaris	:	Stan Krolicki, 3600 Genk
Penningmeester	:	Peter Ressen, 3640 Kinrooi
Commissarissen	:	Jan Vanden Boer, 3920 Lommel
		Guido Meulemans , 3941 Eksel
Raadgevende leden	:	Pater Karel de Wilde
		Josee Elst

Het doel van de federatie

Beleidsvisie - Wat willen wij

De gewijzigde maatschappelijke verhoudingen vragen een ernstige aanpassing van de aloude schutterijen en het gildenwezen in Vlaanderen om deze onschatbare bron van volkscultuur niet verloren te laten gaan :
De Federatie van Vlaamse Historische Schuttersgilden wil hier een duidelijke, stimulerende rol spelen door :

- Door het **in kaart brengen** van de bestaande (en slapende) schuttersgilden kan zij de plaatselijke problemen doorlichten en bijsturen. Zij werkt een **kwaliteitsnorm** uit waaraan al de aangesloten verenigingen moeten voldoen. Als overkoepelende organisatie moet zij niet alleen een **centrale van kennis en initiatieven** zijn, maar ook een aanspreekpunt met de overheid.

- De diverse schuttersgilden moeten aangespoord en geholpen worden om een eigen **archiefbeleid** uit te bouwen. Zo zullen de eigen waardevolle stukken vastgelegd en geherwaardeerd worden. Samen met het hedendaagse materiaal moet dit leiden tot **tentoonstellingen, publicaties, video- en filmopnames.** Bijzondere aandacht dient besteed te worden aan het **oude koningszilver.**

- **Overkoepelend orgaan**
  De **bestuurlijke organisatie** dient aangepast aan de moderne tijd. Kennis betreffende verzekeringen, wapenwet, V.Z.W.-wetgeving, financieel beleid, e.d moet doorgespeeld worden aan de leden. Hiervoor zullen niet alleen **cursussen en voordrachten** door externe personen moeten georganiseerd worden, maar moet het overkoepelend orgaan, dus de Federatie van Vlaamse Historische Schuttersgilden, gebruik kunnen maken van **moderne informatiemiddelen.**

  Bevorderen van de lokale *historische* schuttersactiviteiten en beschermen van de *volkskundige aard* :
  De werking binnen elke vereniging zelf moet gestimuleerd worden door een breder aanbod en een verfijning van het aangebodene. Zo kunnen er **lessenreeksen** gehouden worden voor trommelen, vendelzwaaien, boogschieten, geweerschieten, gildedansen, e.d. De gildenkledij moet geherwaardeerd en frisser worden, om op die manier meer nieuwkomers aan te trekken.

- De schuttersgebruiken bekendheid geven door **publicaties en demonstraties**

- Het stimuleren van jeugdwerking door het geven van cyclussen over gildengebruiken en de plaats van de jongere in de schutterijen.

- Bereiken van alle Vlaamse schuttersgilden

Om deze doelstellingen te realiseren zijn middelen nodig. De huidige subsidies, die sporadisch via Provincie en/of Gemeente toegekend worden, aan de afzonderlijke bonden en/of schuttersgilden, zijn ontoereikend - zeker voor een gecoördineerde werking - en bereiken niet altijd het gestelde doel. Bij voldoende middelen (te staven door een begroting), kunnen de doelstellingen beter gestimuleerd worden, zodat de volkskundige aard van de schuttersgilden doeltreffend kan beschermd en naar buiten uitgedragen worden.
De federatie als overkoepelend orgaan, coördineert en stimuleert het uitvoeren van al deze lokale activiteiten, naarmate de materiële en financiële middelen voorhanden zijn.

Hoe dat doel bereiken

1. Inventarisatie
    - 1.1. Vragenlijst
    - 1.2. Analyse - knelpunten - kwaliteitsverbetering
    - 1.3. Opstellen van een adressen- en gegevensbank
    - 1.4. Publiceren van een soort vademecum
    - 1.5. Uiteindelijk doel : Elke schuttersgilde zijn eigen archief

2. Publiciteit
    - 2.1. Tijdschrift
    - 2.2. Media
    - 2.3. Internet eigen webpagina met links naar de bestaande locaties.
    - 2.4. Publicaties
    - 2.5. Ondersteuning bij deelname aan Nationale en Internationale gildendagen

3. Vorming – Opleiding
    - 3.1. Gildengebruiken
    - 3.2. Gildendansen – Vendelen – enz
    - 3.3. Wettelijke verordeningen - verzekeringen
    - 3.4. Jaarlijkse gildendag/symposium
      (2002 : Gulden sporen viering 700 jaar)

Huidige situatie

· Erkenning als organisatie van volkscultuur sinds 13 maart 2001. In werking per 1 januari 2002

· Contacten met Ministerie i.v.m het opstellen van beleidsplan en begroting.

· De raad van beheer heeft besloten om , gezien de nood aan een degelijke coördinatie van het hele Vlaamse schutterslandschap, zijn werkzaamheden ook verder te zetten mocht enige vorm van subsidiëring achterwege blijven.

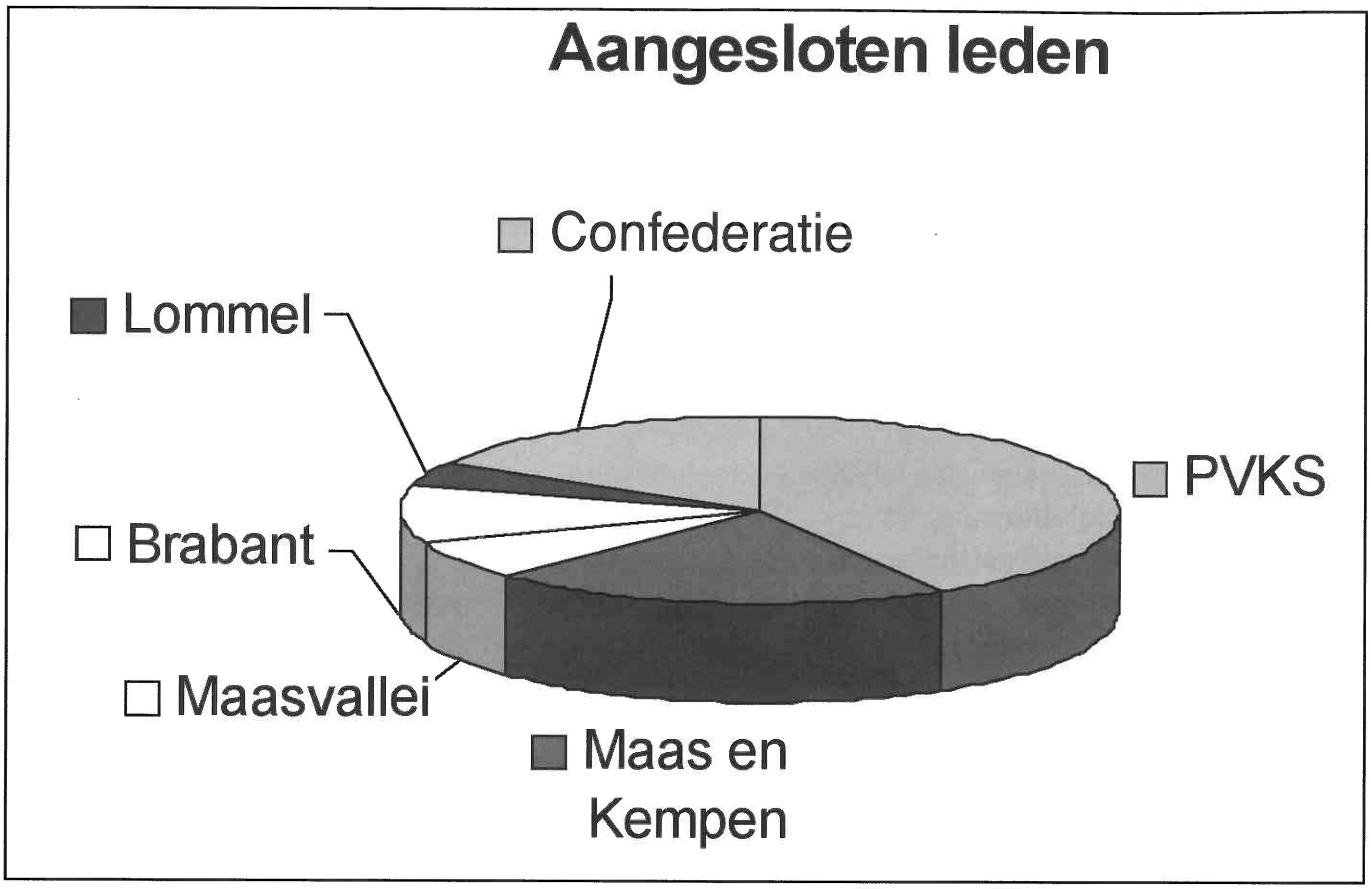

Ledenaantal :

Verbond	Aantal schutterijen	Aantal actieve leden
1. Het Provinciaal Hoofdverbond :	45	2.200
2. Bond "Maas en Kempen"	24	1.000
3. Bond "Maasvallei"	7	300
4. Hoofdschuttersgilde van Brabant	13	500
5. Lommelse Schuttersgilden	3	200
6. Confed. Historische schuttersgilden	15	800
Totaal :	**107**	**5.000**

Wat is ons DOEL

- CENTRALE VAN GEGEVENS EN INITIATIEVEN
- AANSPREEKPUNT MET DE OVERHEID
- OVERKOEPELEND ORGAAN
- BEVORDEREN VAN LOKALE HISTORISCHE SCHUTTERSACTIVITEITEN
  &
  BESCHERMEN VAN DE VOLKSKUNDIGE AARD
- PUBLICATIES

Hoe dat DOEL BEREIKEN DOOR

PUBLICITEIT

VORMING – OPLEIDING

INVENTARISATIE

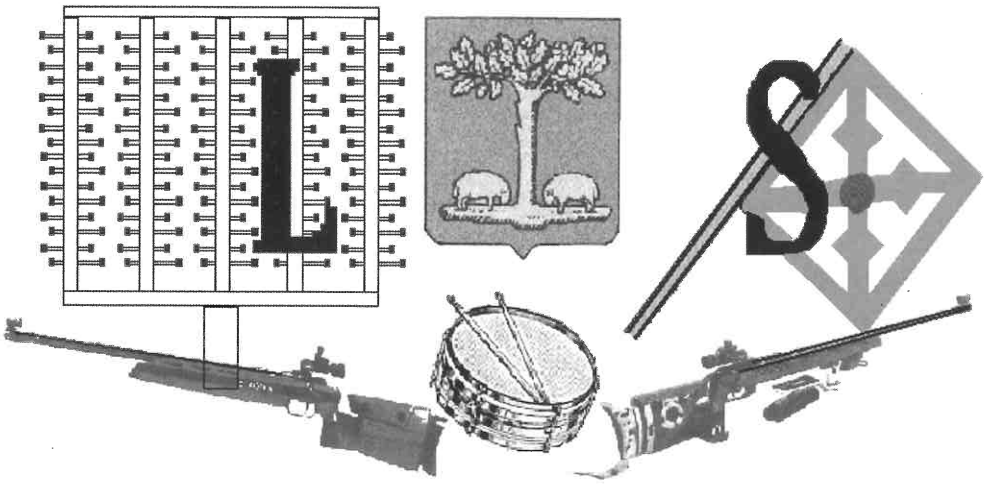

VZW De Lommelse Schuttersgilden

Eeuwenlang bestaan er schuttersgilden in Lommel. Twee wereldoorlogen en een mislukte aanpassing aan de moderne tijd betekende echter de teloorgang van de oudste Gilden. Rond 1965 schonken de nog resterende leden uit de Sint-Jorisgilde en de Sint-Barbaragilde hun archiefstukken, waarvan sommige dateren uit de 16° eeuw, in permanente bruikleen aan het plaatselijk museum.

Gelukkig zat er nog genoeg energie in de drie andere Lommelse Gilden. De **Sint-Sebastiaan-**, de **Sint-Ambrosius**- en de **Sint-Jozefgilde** bleven hun activiteiten ontplooien, zij het met hoogte- en laagtepunten.

Zij hielden wel hun feestavonden en schietwedstrijden, begeleidden processies en optochten, maar verder als hun eigen parochie kwamen ze niet. De inbreng van jonge bestuursleden bracht in de tachtiger jaren een heuse omwenteling in die bijna slapende verenigingen. Er werd prompt beslist een jaarlijks verbroederingstornooi tussen de drie gilden te organiseren en hun uitrusting aan te passen. Zo werden de oude geweren, waarvan sommige nog dateerden van voor de tweede wereldoorlog, vervangen en echte schietterreinen aangelegd. Ze werden lid van de Lommelse Cultuurraad om hun culturele inslag te accentueren.

De viering van het 1000-jarig bestaan van Lommel gaf het sein tot een nog intensere samenwerking en groei van het Gildenleven. In hun nieuwe, prachtige middeleeuwse uniformen organiseerden de Lommelse Gilden een onvergetelijk, door 5.000 mensen bijgewoond, Gilden- en Schuttersfeest. 1.000 gildenleden uit Noord-Brabant (Nl) en Limburg (B) maakten er een echt feest van vriendschap en solidariteit van. De folkloristische optocht mondde uit in een massale opmars en een aangrijpende openingsceremonie. Op diverse terreinen gingen nadien de schietwedstrijden, het vendelzwaaien, trommen en bazuinblazen door. In de feesttent werden ondertussen volksdansen opgevoerd en de unieke tentoonstelling van gildenzilver, vaandels en archiefstukken lokten meer bewonderaars dan een gewoon museum zich kan dromen. Het programma bood inderdaad een zo brede waaier van alle aspecten van het rijke gildenleven, dat vele neutrale toeschouwers zich nadien afvroegen: "**ik wist niet dat dit nog bestond en dat het zo mooi was!**" En in die woorden lag en ligt nog altijd

de boodschap die de Lommelse Gilden duidelijk begrepen hebben: het bewaren van hun eigenheid en van de traditionele waarden, en dat durven tonen aan de anderen. Daarmee kan respect en erkenning worden afgedwongen.

Eén gilde kan veel, meerdere gilden kunnen nog meer. Gezamenlijke initiatieven werden uitgewerkt en toch bleef iedere Gilde zijn identiteit behouden. Om de samenwerking tussen de Sint-Sebastiaan-, de Sint-Ambrosius- en de Sint-Jozefgilde een vast, juridisch karakter te geven, werd de **vzw De Lommelse Schuttersgilden** opgericht. Ze werden lid van de Europese Gemeenschap van Historische Schuttersgilden, het Belgisch Overlegorgaan van Historische Schuttersgilden, de Federatie van Vlaamse Historische Schuttersgilden en van de Oud-Limburgse Schuttersfederatie.

Een eigen website www.lommelseschuttersgilden.be werd geopend om de kennis over het Gildenwezen een bredere uitstraling te geven.

Toen het Belgisch Overlegorgaan van Historische Schuttersgilden dan voorstelde het **8ste Nationaal Koningschieten** op 7 oktober 2001 te organiseren gingen de Lommelse Schuttersgilden graag op deze uitnodiging in.

De dag begon met een plechtige Gildenmis in de Dekenale kerk. Na de dienst trokken meer dan 50 schuttersgilden, vergezeld van drumbands en fanfares, in groot ornaat voor het défilé en toespraken naar het Raadshuis. Het centrum van Lommel werd door deze 1000 schutters met vliegende vaandels en slaande trommen herschapen in een middeleeuws decor.

In de namiddag gingen alle deelnemers zich meten in een historisch schutterstornooi. Het stedelijk motorcrossterrein op de Balendijk fungeerde als feestterrein. De bogen stonden gespannen, de buksen knalden, de trommels roffelden, de bazuinen schalden, de vendels zwaaiden. Eeuwenoude zilveren koningsschilden en nooit geziene archiefstukken werden tentoongesteld. Kortom, alle facetten van het rijke gilden - en schutterswezen kwamen aan bod. Het topgebeuren was echter het Nationaal Koningschieten, waarbij alle Belgische koningen streden om de hoogste eer: de titel van Koning der Koningen.

Na een ongewoon spannende strijd schoot Cyriel Theys, van de Sint-Sebastiaangilde uit Haacht, zich tot 8ste Nationale Schutterskoning.

Zo ging deze onvergetelijke dag voorbij.

Groot was onze verbazing toen wij kort nadien door het Stadsbestuur op een academische zitting gehuldigd werden en de Gouden Erepenning met Oorkonde van de stad Lommel mochten ontvangen.

Zo stappen de aloude Lommelse Gilden als ereburgers van de stad Lommel de 21ste eeuw binnen.

Koninklijke Sint-Sebastiaangilde Lommel

De Koninklijke Sint - Sebastiaangilde is de oudste van de drie bestaande Lommelse gilden. De oudste breuk dateert van 1763. Vermoedelijk is de Sint-Sebastiaangilde van een veel vroegere datum. Zij is waarschijnlijk ontstaan in de middeleeuwen uit een handbooggilde: op een zilveren schildje wordt Sint-Sebastiaan afgebeeld met in zijn hand een pijl en een boog.

In 1785 deed zich een uniek feit voor in onze Gilde: **Franssus Hurckmans** liet zich tot Keizer kronen (hij schoot zich driemaal achter elkaar tot Koning). Voor de rest van zijn leven mocht hij dan *gratis mee-teren.*

De Sint-Sebastiaangilde is altijd zeer gehecht geweest aan haar oude gebruiken en tradities. De aanpassing aan de tijd van nu is dan ook eerder moeizaam verlopen.

In 1985 hebben we ons 200-jarig bestaan gevierd: dit bracht de ommekeer. De oude benamingen en functies bleven behouden maar er werd een bestuur aangesteld, geschoeid op de leest van een moderne vereniging. Dit heeft ertoe geleid dat de evenementen ingericht door de Sint-Sebastiaangilde steeds een behoorlijk niveau halen. Het tikkeltje improvisatie dat steeds aanwezig is blijkt tevens een voordeel te zijn: de vrijheid van de leden om bij de evenementen onvoorziene werkjes spontaan op te knappen is daar een mooi voorbeeld van.

Met deze ingesteldheid ging onze Gilde naar het grootste schuttersfeest ter gelegenheid van Lommel 1000 op 27 mei 1990.

De Koninklijke Sint-Sebastiaangilde heeft als eerste een schietstand met kogelvanger, welke op 19 juni 1993 werd ingehuldigd aan de Groote Hoef.

Onze koning, Guy Vandenboer, schoot zich op het Nationaal Koningschieten in Lier in 1999 tot Koning der Koningen. De gildenleden van de Sint-Sebastiaangilde kwamen bovendien naar huis met een beker voor het mooiste defilé en de mooiste kledij.

Laat ons hopen dat Cyriel Theys als de nieuwe koning met zijn gilde evenveel plezier beleeft aan zijn Nationaal Koningschap als wij.

Sint – Jozefgilde Lommel

Tot **1850** was Lommel - Kolonie een uitgestrekte, onbewoonde vlakte. Pas in dat jaar werd het gehucht Kolonie gesticht. Twintig boerderijen werden er neergezet en deze werden bevolkt door families die meestal uit de Vlaanders kwamen. Tien jaar later moest men vaststellen dat het project gedoemd was om te mislukken en de meeste families trokken dan ook terug weg. De boerderijen werden verkocht aan mensen uit de streek. In 1852 waren er slechts 120 inwoners, in 1874 waren het er 190 en in 1896 amper 300. Met de oprichting van de metaalfabrieken in het naburige Overpelt groeide de bevolking aan en verhoogde de levensstandaard.In 1901 moet ook de Sint-Jozefgilde ontstaan zijn onder impuls van de toenmalige pastoor Van Lil en van meester Malleux. Zoals elke gilde werd de Sint-Jozefgilde uitgerust met de nodige attributen zoals een vlag, trommels en een karabijn. Als feestdatum gold 19 maart, de feestdag van Sint-Jozef. Tijdens de twee wereldoorlogen brandden de activiteiten op een laag pitje.
Het eerste grote feest was in **1910**, waarop alleszins de Sint-Sebastiaangilde aanwezig was. In de jaren `30 had men zelfs een keizer, namelijk Arnold Quinten-Bal. Jaarlijks wordt er tijdens ons patroonsfeest voor koning geschoten. Tot 1985 waren de breuken nogal aan de simpele kant doch sedertdien is er een serieuze kentering gekomen en mag het huidig zilver gezien worden. **1986** werd de doorbraak voor het gildenwezen in Lommel. De drie Lommelse gilden zochten toenadering en er ontstond het jaarlijks Verbroederingschieten.

1990 werd de grote doorbraak. Lommel vierde het 1000-jarig bestaan en de gilden werden in kledij gezet. Dat jaar ook werd een groots Gilden - en Schuttersfeest ingericht ter gelegenheid van Lommel-1000. Tevens mochten wij als gilden Koning Boudewijn en Koningin Fabiola verwelkomen.

In **1991** bestond de Sint-Jozefgilde 90 jaar wat gevierd werd met een gildenmis en een receptie. Van dan af ging het ons voor de wind. Diverse manifestaties werden ingericht zoals het Verbroederingschieten, ons Lenteconcert i.s.m Drumband en Harmonie Hoop in de Toekomst, ons Indoorschieten in november en ons Mosselfeest in februari. Vanaf dan ook werden wij uitgenodigd bij binnen - en buitenlandse manifestaties, teveel om op te noemen.

Sedert **1999** hebben wij een nieuw terrein ter beschikking waarop wij vier schietbomen met kogelvangers hebben opgericht.

Het jaar **2001** was voor ons een heuglijk jaar: onze voorzitter Jan Schoofs schoot zich voor het eerst tot Koning, wij vierden het 100-jarige bestaan van de Sint-Jozefgilde en waren wij medeorganisator van het Nationaal Koningschieten.

Dit jaar **2002** schoot onze voorzitter Jan Schoofs zich opnieuw tot Koning. Krijgt Lommel zo volgend jaar misschien een Keizer?

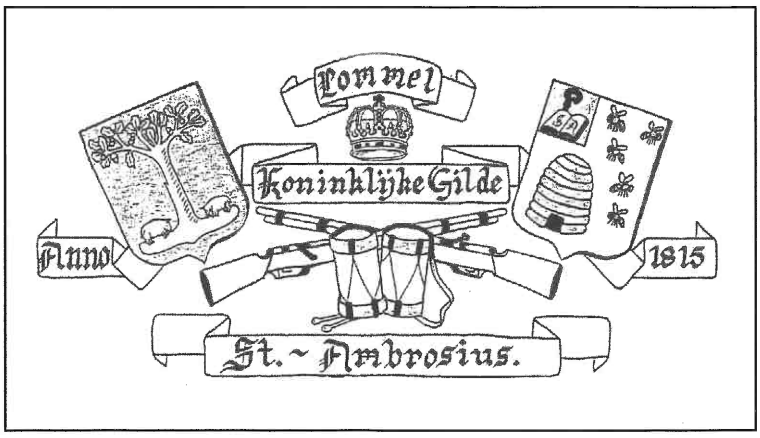

Koninklijke Gilde Sint-Ambrosius Lommel

Op 7 december 1815 ondertekenden in de herberg van Jan Verkoyen op de Adelberg twintig burgers van Lommel de stichtingsakte van "de Compagnie van de H. Ambrosius". Het waren bieboeren (imkers) die gemeenschappelijke belangen te verdedigen hadden. Honing had toen een belangrijke economische betekenis en in Lommel waren talrijke heidegronden.
Stilaan evolueerden ze naar een schuttersgilde. Getuigen daarvan zijn de prachtige zilveren koningsvogel en breuk, geschonken in 1834 door de eerste koning Egidius Vermeylen.
Op het einde van 19de eeuw hield, met de teloorgang van honing als enig zoetmiddel, de 'Bieëncompagnie' op te bestaan om te worden heropgericht als Sint-Ambrosiusgilde
Tussen 1900 en 1914 moet "de Gul" (zoals ze toen genoemd werd) gefloreerd hebben. Onder impuls van leden-muzikanten van de Gilde werd de huidige harmonie 'Hoop in de Toekomst' opgericht en op een groot Gildenfeest in Mol, waar 50 gilden uitgenodigd waren, kaapten ze de hoofdprijs weg.
De roes duurde evenwel niet lang. Onder de eerste (en later ook de tweede) wereldoorlog vielen alle activiteiten stil. De archiefstukken werden opgeborgen, het geweer weggestoken, de avondklok was ingesteld.
In de jaren twintig hervatte het gildenleven. Buiten de traditionele activiteiten van iedere gilde zoals het koning- en prijsschieten, de begeleiding van processies, de feestvieringen en de optochten was de Sint-Ambrosiusgilde in die periode wijd en zijd bekend voor haar toneelstukken, voordrachten en muziekopvoeringen.
Maar W.O.II, het wegvallen van enkele leidende figuren en de aanpassing aan de nieuwe welvaartstaat betekende bijna het einde van de Sint-Ambrosiusgilde. Bovendien was er een algemene mentaliteitswijziging tegen al wat oud en traditioneel was, tegen aloude gildenwaarden als broederschap en dienstbaarheid. Er werd nog wel gefeest, geschoten en vergaderd, maar het bruisende karakter van weleer was verdwenen.
De inbreng van de kinderen van oud-leden in 1985 redde "De Gul" van een zekere teloorgang. Er werden prachtige uniformen aangeschaft. Samen met de andere Lommelse gilden organiseerden zij een uniek Gilden - en Schuttersfeest bij de viering van het 1000-jarig bestaan van de Stad Lommel in 1990.
Zo bloeide de Sint-Ambrosiusgilde als nooit tevoren. Er werd een nieuw hoofdvaandel en een zware buks aangekocht. Op talrijke tornooien in binnen- en buitenland werden trofeeën behaald. Wanneer de Sint-Ambrosiusgilde de oorkonde ontvangt zodat ze zich 'Koninklijk' mag noemen, en de statuten juridisch worden aangepast, is de cirkel rond. De oude "Compagnie van de H. Ambrosius" wordt voortaan "vzw Koninklijke Gilde Sint-Ambrosius".
Vandaag maken een veertigtal actieve leden deel uit van deze vereniging, onder leiding van hopman Henri Weyen en voorzitter Jan Vanden Boer. Opnieuw samen met de andere Lommelse gilden organiseerden zij in 2001 het Nationaal Koningschieten, wat met gouden letters in hun gulden Gildenboek werd neergeschreven.

P.V.K.S.G.
Provinciaal Verbond
Karabijnschuttersgilden

Het P.V.K.S.G. LIMBURG bestaat reeds meer dan 50 jaar. Deze schuttersbond groepeert de karabijnschuttersgilden in Limburg.

Deze bond is ook trots in zijn groepering enkele zeer oude schuttersgilden te bezitten. Het is immers geweten dat sommige schuttersverenigingen ontstaan zijn in de 17 eeuw.

Doel en instellingen van deze verenigingen waren meestal beveiliging van burger en kerkelijke geplogenheden.

Onder de Franse heerschappij kwam er een wet die deze schuttersverenigingen verbood, waardoor de schuttersgilden opgedoekt werden. Doch later zouden deze terug herrijzen. En die heropleving mocht gezien worden, zij zouden terug vergroeien met de gewoontes van het volk tot glorie en uitstraling van heden.

Na 1945,na de tweede wereldoorlog werden de geweren en buksen wederom bovengehaald, en men weet dat in 1947 reeds nieuwe naoorlogse koningsschietingen plaats hadden in geheel Limburg.

De P.V.K.S.G groepeert vier gewesten in haar Verbond namelijk het gewest Genk met 9 schuttersgilden, het gewest Beringen met 10 schuttersgilden, het gewest Lummen met 12 schuttersgilden, en tenslotte het gewest Zand & Leemstreek met 18 schuttersgilden. Samen zijn er een 1100 tal schutters en schutsters aangesloten.

In 1948 werd aan de schietstand van St.- Joris Lanaken ondanks dat het P.V.K.S.G. nog geen bestuur had een eerste groepsschieting georganiseerd, dit op houten blokjes, zie voorbeeld van de huidige buksschutters. Later werd gezocht naar een eigentijds voorwerp, omdat telkens de blokjes vernieuwd moesten worden. Zo rijpte de gedachte om die blokjes te vervangen door een stalen kogellager met een diameter van 30mm. die op een plat stuk ijzer (stengel)gelast werd. Dit doel werd klep genoemd, waardoor de benaming klepschutter ontstond. Ook werd het geweer aangekocht bij de FN fabrieken, waardoor het kaliber een .22 het juiste lichte wapen werd.

In het jaar 1949 werden de fundamentele grondbeginselen gelegd om samen een verbond te stichten. De schuttersgilden van Zonhoven, Heusden, Zolder, Munsterbilzen en Termien Genk waren de grondleggers van het huidige actieve verbond.

Grote bezieler van de samenwerking was zeker Albert Goegebeur van de St.- Hubertus gilde van Heusden.Een eerste bestuur werd gekozen door aanwezige gilden: Zolder, Heusden,

Eversel,Munsterbilzen,Zonhoven, Eikeren, Waard, Hemmen, Genk, Gelieren,Termien, Hulst, Tessenderlo,Viversel, Genebos en Beringen. – Volgende personen werden verkozen: Voorzitter; Emile Vansichen Munsterbilzen, – Ondervoorzitters; Roozen Maurice Eversel & Albert Daniels Heusden, – Secretaris werd; Albert Goegebeur van Heusden – Schatbewaarder; Leopold Demulder Genebos- Verslaggever; Paul Put Zolder, – Materiaalmeester; Eugene Vanwetswinkel van Termien –Technisch raadgever; Jan Maris van Hemmen.

De eerste Koningsschieting op Provinciaal vlak werd ingericht door de Karabijnschuttersgilde St.- Hubertus Zonhoven alwaar zich Henri Daniels van de gilde St.- Amor Munsterbilzen met vijf treffers op vijf zich eerste koning der koningen mag noemen in onze provincie.

In april 1955 werd er op een stichtingsvergadering te Zolder besproken welk doel en toekomst ons verbond nastreefde, eveneens hoe de officiële wedstrijden, de lidgelden, steun en verplichtingen moesten nagekomen worden. In het Provinciaal domein te Bokrijk, toen ook in opbouw, waren meer dan 200 schutters aanwezig voor de schieting van het eerste juweel der ploegen van het provinciaal verbond. De heer Gouverneur Roppe had het erevoorzitterschap van het Provinciaal Verbond aanvaard, hij schouwde de optocht en trof ook de rake klep.

In de maand september 1956 werden de eerste reglementen opgesteld door het bestuur in vergadering te Zonhoven. Het algemeen reglement omvatte 30 artikels, tevens was er een afzonderlijk schietreglement dat 19 artikels vermeldt, waaraan iedere deelnemer zich te houden had. Het art. 11 vermeldt dat ook dames toegelaten werden tot het schieten. Het reglement der wedstrijd voor het " Provinciaal juweel werd beschreven in 5 artikels. Ook werd een wedstrijd van "Kampioen van Limburg" ingericht dat omschreven werd in 8 artikels, en tenslotte werd een derde bijvoegsel aangehecht met vermelding wedstrijd van "Klep-koning, koning der koningen van Limburg" met 11 artikels als voorwaarde.

In 1957, werd ook een eerste provinciaal blad uitgegeven, driemaandelijks, waarop aankondigingen, uitslagen en resultaten beschreven stonden. Helaas heeft dit driemaandelijks tijdschriftje maar een levensloop van 3 jaar mogen meemaken wegens te dure onkosten.

In 1958 is er dikwijls gesproken waarover nu iedere gildenbroeder de mond over vol heeft, namelijk de wapenwet. Zo werd er toen beslist door de overheid " dat er geen toestemming vereist was tot het dragen van een wapen."Wat een verschil met de huidige wetgeving die nu ons volledig aan banden legt. Ook ontving het Provinciaal Verbond een jaarlijkse toelage (subsidie) van het provinciebestuur. Door begrotingsmoeilijkheden in 1972 werden deze afgeschaft en moesten wij financieel onze eigen gelden zien te verkrijgen.

Vanaf 1962 kon men de inrichting van een provinciale wedstrijd winnen. De gilden van de individuele winnaar mocht het komende jaar deze wedstrijd inrichten, doch maar voor een opeenvolgend jaar, want het reglement bepaalde dat er maar een wedstrijd door een en dezelfde gilde mocht ingericht worden. Daar deze in die tijd regelmatig plaats had werd er een volgorde van inrichten bepaald door loting, (dit tussen 1963-1966.) Zo werd er toen al bepaald dat de drie feestdagen (O.H.Hemelvaart-Pinkstermaandag- en O.L.V. Hemelvaart) de wedstrijden zouden plaats hebben wat nu nog steeds in ere wordt gehouden. De vierde wedstrijd heeft later zijn bestemming (1973) verkregen, eerst op 21 juli, één jaar later op 1 mei. De wedstrijden van kampioen en koning werden ook in 1971 ontdubbeld, waardoor de heren en dames apart kunnen aantreden. Ook werd in 1973 de discipline van jongeren –21 jaar ingevoerd. Wij weten dat in

1974 deze leeftijd naar – 18 jaar en in 1981 op – 16 jaar gebracht werd. Met de laatste wetgeving voor erkenning van de schietstanden werd deze discipline afgeschaft, vermits er bij wet geen toelating gegeven werd aan jongeren – 16 jaar de schietstanden te betreden. Ook werd er in 1989 een besluit genomen om een aparte wedstrijd voor de oudere +55 jaar in te voegen.

Later kwam men tot aanpassingen bij het schieten, zo werd eerst met 10 eenheden per ploeg geschoten, later met 8 eenheden per ploeg. Eerst moest men 3 kogels per schutter schieten, later bij verminderen van eenheden per ploeg werd dit opgetrokken naar 4 kogels, vanaf heden (2000) schiet men 5 kogels per schutter.

Op de algemene vergadering van 4 januari 1991 werd afscheid genomen van de heer Emiel Vansichen als voorzitter van ons Provinciaal Verbond. Hij is 40 jaar voorzitter geweest en na dankwoorden van beide zijden is de heer Denis Vandezande hem opgevolgd. De heer Emiel Vansichen werd gehuldigd zowel na 25 jaar voorzitterschap met de hoogste schuttersonderscheiding als bij de viering van het 50 jarig bestaan van het Provinciaal Verbond te Hulst Tessenderlo.

In 1991 heeft de Heer Vermeulen, toenmalig Gouverneur van de Provincie, de titel van "Beschermheer" aanvaard, alsook in 1996 aanvaarde Mevrouw Hilde Houben-Bertrand eveneens Gouverneur de titel "Beschermvrouwe" van het Provinciaal Verbond.

In 1992 werden de eerste vergaderingen gehouden over de milieuvergunningen, waardoor wij allen verplicht werden de kogelvangers te plaatsen, omdat onze gilden alle een hinderlijke inrichting van 1e categorie waren. Dus werden in het volgende jaar kogelvangers (kappen genoemd) geplaatst. Ook werd in 1993 beslist de Provinciale wedstrijden bij beurtrol te laten verlopen bij een gilde van ieder verbond. Voortaan mag ook enkel geschoten worden met de standaard kogel dit om de kogelvangers te beschermen.

Het huidige bestuur bestaat uit: Voorzitter Denis Vandenzande, – Ondervoorzitter tot voor kort: Vanheel Freddy, - Secretaris: Jean Theunissen, – Schatbewaarder: Willy Louwet, – Leden: - S. Krolicki, - G Gyselaers, - J. Hermans, - H. Biesmans, - T. Geybels, - M. Tevenie, - S. Carmans, - E. Joris, - V. Mechelmans, - J. Meyen, - J. De Wit, - L. Truyers

Schuttersbond " De Maasvallei".

Deze schuttersbond werd gesticht in het jaar 1947.

De stichters waren:
Dillen Jean - Venken G. - Lenssen P. - Ulrichts A.

De aangesloten schutterijen zijn:

St. Martinus Dilsen - St. Elisabeth Stokkem
St. Ambrosius Kinrooi - St. Laurentius Meeswijk
St. Pieter Leut - St. Mon. en Gond. Maasmechelen 1
St. Mon.en Gond. Maasmechelen 2

Het bondsbestuur is samengesteld uit één lid per schutterij, aangevuld met de voorzitter, ondervoorzitter, secretaris en schatbewaker.
Het dagelijks bestuur is samengesteld uit: de voorzitter, ondervoorzitter, secretaris aangevuld met één lid aangeduid uit het bondsbestuur telkens voor 2 jaar.

De aangesloten schutterijen moeten allen een strikt reglement naleven, zowel bij het schieten met de zware buks, als in optochten en neven wedstrijden.
De schietboom is 16m hoog met daarop een hark geplaatst. De aanlegpalen staan 10m van de schietboom, goed vastgezet met strevers en 50cm vooroverbuigend. De te schieten doelen zijn houten bolletjes van 2x2x2 cm.
De munitie, zijnde loden bollen, worden door de leden zelf gegoten en op de patronen geplaatst na deze voorzien te hebben van kruit en ontsteking.
De bondswedstrijden worden geschoten met 6 schutters, de andere wedstrijden met 3 schutters, die elk drie schoten plaatsen.
Het bondsbestuur bestaat uit: Voorzitter; Mathijssen Pierre, – Ondervoorzitter; Vranken Jozef
Secretaris Penningmeester; Terwingen Jozef
Bestuursleden ; Salden Jan - Voorter Jan - Pannemans Mathieu
Vandewal Jozef - Klinkhammer Jean.

Deelnemende koningen aan OLS in 1969
van Verbond De Maasvallei

Bond van schutterijen Maas en Kempen v.z.w.

Beide bonden zijn aangesloten bij de federatie van het O.L.S. (Oud Limburgs Schutterstreffen)

Het doel van de bond van schutterijen Maas & Kempen is de bevordering van het schutterswezen en het behoud van de aloude christelijke schutterstraditie.

Om dit doel te bereiken tracht de bond advies te geven bij het organiseren van bondsschuttersfeesten, schietwedstrijden, optochten en verdere activiteiten passend in het kader van het schutterswezen. Eveneens het mede - organiseren van de jaarlijkse bondsschuttersfeesten met de daaraan verbonden activiteiten, het bevorderen van de bekwaamheid in het schieten met de zware buks en bespelen van de door de schutterijen gevoerde instrumenten en vendelen. Eveneens staat de bond in voor bevordering van de onderlinge samenwerking van leden en bond, het samenwerken van schutterijen, bonden en gilden in binnen – en buitenland. Het onderhouden van de goede verstandhouding, waardering en begrip bij kerkelijke en wereldlijke overheid, eveneens alle andere middelen die voor dit doel bevorderlijk zijn.

De schuttersgilden met buks (O.L.S.) streven meerdere culturele doelen na. Buiten het competitie schieten zijn er wedstrijden voor muziekkorpsen, trommelkorpsen, vendelzwaaien, enz.

Bij ieder bondsschuttersfeest trekken de gilden stoetsgewijs door de dorpsstraten van de plaatselijke inrichtende gilden. In deze optocht worden reeds speciale prijzen uitgekeerd voor: beste houding tijdens de optocht in de categorieën militair, fantasie en historisch, uniformen - mooiste geheel, -beste commandant, - beste tamboer majoor, - beste vaandeldrager en beste bordjesdrager. Dan zijn er nog de optredens op het terrein van: individuele trommelaars, vendeliers, exercitie, marketentsters, bielemannen, koning - en keizerparen.

Deze gilden schieten met de zware buks. Een geweer met getrokken loop schietend met zelf gegoten loden ballen met een kaliber van ofwel 12/70 of 16/70.

Buksschutters pogen per ploeg van zes schutters reeksen van 18 houten blokjes met een ribbe van 1,5 cm af te schieten. Die blokjes zijn in een hark bovenaan een zestien meter hoge schietboom gemonteerd. Gezien het gewicht van het zware geweer (ca 15 kg.) is er voor de schutters een speciale aanlegpaal opgesteld. De schutter plaatst zijn buks op de paal en kan zo een stabiele houding aannemen om de zware terugslag op te vangen en om eveneens langdurig opwaarts te mikken.

De Bond Maas & Kempen is gesticht op zondag 7 maart 1948 in een café te Elen, met als direct aangesloten gilden St.- Pieter Elen, Sint - Monulfus & Gondulfus Rotem, St.- Martinus Kessenich, Breidelzonen Kessenich, St.- Hubertus Manestraat, St.- Lambertus Molenbeersel en St.- Martinus Grootbeersel.

Het eerste bondsfeest had plaats te Rotem op zondag 23 mei 1948. De eerste voorzitter was Pol Vandebroek maar als leider werd Meester Pierre Creemers aangesteld die de voorzitterszetel in 1950 overnam en grote bezieler was van deze schuttersgilden. Nu heden bestaat deze gildenbond uit 24 actieve schuttersgilden.

Deze zijn: St.- Martinus Niel bij As, St.- Sebastiaan As, St.- Laurentius Bocholt, St.- Joris Kaulille Bocholt, St.- Catharina Beek Bree, St.- Trudo Opitter Bree, St.- Pieter Elen Dilsen, St.- Monulfus & Gondulfus Rotem Dilsen, St.- Martinus Kessenich Kinrooi, Breidelzonen Kessenich Kinrooi, St.- Martinus Kinrooi, St.- Lambertus Molenbeersel Kinrooi, St.- Martinus Grootbeersel Molenbeersel Kinrooi, St.- Hubertus Manestraat Molenbeersel Kinrooi, St.- Servatius Raam Ophoven Kinrooi, St.- Dionysius Opoeteren Maaseik, St.- Sebastiaan Dorne Opoeteren Maaseik, St.- Anna Voorshoven Neeroeteren Maaseik, St.- Harlindus & Relindis Ellikom Meeuwen, St.- Anna Opglabbeek, St.- Lambertus Louwel Opglabbeek, St.- Amandus Opglabbeek, St.- Sebastiaan Grote Brogel Peer, St.- Sebastiaan St.- Huibrechts-Lille Neerpelt,

Het huidige bestuur bestaat uit:

Voorzitter;	Peter Ressen, St.-Martinus Kinrooi.
Ondervoorzitters;	René Maesen St.- Martinus Niel bij As.
	Herman Janssen, St.-Servatius Raam.
Secretaris;	Piet Triki, St.-Sebastiaan St.-Huibrechts-Lille.
Schatbewaarder;	Herman Janssen St.- Servatius Raam Ophoven.
Leden;	Gerard Pinxten St.- Sebastiaan Grote Brogel
	Jozef Vaesen St.- Harlindus en Relindis Ellikom.
	Theo Versleegers, St.-Anna Voorshoven.

Het grootste evenement ingericht door de buksschutters heeft telkenjaren plaats op de eerste zondag van juli namelijk het O.L.S. of het Oud Limburgs Schutterstreffen. Dit is een wedstrijd ingericht door de winnaar van dit treffen van het jaar voordien met als deelnemers alle buksgilden van Belgisch en Nederlands Limburg, ± 164 in aantal.

Sinds 1952 werd deze wedstrijd reeds 15 maal gewonnen door een Belgische buksgilde. Winnaars waren;

1952 St.-Monulfus & Gondulfus Rotem	1961 St.-Joris Kaulille
1968 St.-Lambertus Molenbeersel	1969 St.-Lambertus Louwel Opglabbeek
1970 St.-Ambrosius Kinrooi	1976 St.-Martinus Niel bij As
1980 St.-Sebastiaan Dorne	1983 St.-Monulfus & Gondulfus I Maasmechelen
1986 St.-Martinus Kinrooi	1987 St.-Sebastiaan Grote Brogel
1988 St.-Martinus Niel bij As	1995 St.-Laurentius Bocholt
1996 St.-Joris Kaulille	1997 St.-Martinus Kinrooi
2001St.-Harlindus & Relindis Ellikom	2002 St. Martinus Kessenich Kinrooi

DE CONFEDERATIE DER HISTORISCHE SCHUTTERSGILDEN v.z.w.

De Confederatie der Historische Schuttersgilden v.z.w. werd opgericht na het ter ziele gaan van de Conventie der Schutsgilden v.z.w. opgericht in 1976.

Enkele leden van de Raad van Beheer van de Conventie (lees: Marc De Schrijver en Octaaf Geenens) konden het niet langer meer met elkaar vinden en vonden het nodig mekaar met gerechtelijke procedures te bestoken. Het bleek dan ook vlug dat men hier te doen had met een "éénpersoonsvereniging" waar de mening van andere leden van de Raad van Beheer niet werd gevraagd, laat staan gehoord. Verschillende leden van de Raad van Beheer van de Conventie konden zich niet verzoenen met deze gang van zaken en vooral de gedachte dat men zich in het Schutters - en Gildenleven bezighield met gerechtszaken was er voor sommigen teveel aan.

De Raad van Beheer (behalve Octaaf Geenens en René Ringoir) bood op 10.10.1994 collectief zijn ontslag aan. Onder impuls van vier leden van de Raad van Beheer van de Conventie: Jan Van Esbroeck. Piet Janssens, Guido Meulemans en Jan Neeus werd de Confederatie opgericht.

Griffier Guido Meulemans werkte op enkele weken de nieuwe statuten uit en zo werd op 17.11.1994 de Confederatie boven de doopvont gehouden in het vernieuwde lokaal van het Xaverianencentrum, Bergstraat 8 te Mechelen, onder het waakzaam oog van de Kapelaan Pater Karel De Wilde die zijn volledige medewerking en zegen gaf over deze nieuwe v.z.w. De v.z.w. kende zijn officiële toekenning via het Belgisch Staatsblad op 24.02.1995 onder het Identificatienummer: 31241/95.

Momenteel zetelen nog twee stichters in de Raad van Bestuur van de Confederatie der Historische Schuttersgilden v.z.w. met name: Jan Van Esbroeck en Guido Meulemans.

De Confederatie is een verbond van onafhankelijke leden die hun zelfstandigheid behouden maar tegenover andere mogendheden gemeenschappelijk optreedt. Zij heeft tot doel alle schuttersgilden te bundelen welk ook het wapen is dat zij beoefenen. Zij zal haar aangesloten leden vertegenwoordigen en hun belangen verdedigen bij nationale, o.a. de Federatie van Vlaamse Historische Schuttersgilden, het Belgisch Overlegorgaan van Historische Schuttersgilden en/of internationale organisaties zoals de Europese Gemeenschap van Historische Schuttersgilden (E.G.S.).

Onder leden wordt verstaan, de verenigingen die zich aanmelden als voortzetters of erfgenamen der oude gilden en hiervan de historische, culturele en traditionele waarden naleven, de tradities, zeden en gebruiken en de historische schietdisciplines in stand houden. De Confederatie zal zich nooit in de plaats stellen van om het even welke schuttersgilde of verbond. Zij zal zich onthouden van elke inmenging in politieke, taalkundige of filosofische aangelegenheden en het specifiek karakter en de zelfstandigheid van ieder lid beschermen.

Aanvankelijk kende de Confederatie zestien leden, waaronder enkele Franse en Duitse Gilden,

vermits het werkterrein zich uitstrekt over de geschiedkundige "Zeventien Provincies" waar een gedeelte van Nederland, Frankrijk en Duitsland toe behoorden. Ondertussen hebben de Franse Gilden Saint-Amand-les-Eaux, Charleville-Mézières, Romainville en Capelle-la-Grande zich verenigd en hebben zelf in oktober 1999 een "Convention Française des Guildes Historiques de Tir" opgericht onder het voorzitterschap van Monsieur Jacques Loonis.

Deze afscheuring maar eveneens diverse andere redenen, waaronder de weinig of geen belangstelling van sommige Gildenbesturen om met hun leden naar buiten te treden, heeft het aantal leden van de Confederatie doen dalen tot negen stuks.

Het waardevol ontslag wegens ouderdom en gezondheidsredenen van de Hoofdman Karel De Bleser brengt de Confederatie een zwaar verlies toe. Zijn ontslag had hij reeds een jaar voordien aangekondigd maar uiteindelijk deed hij na zijn eerste ambtsperiode van drie jaar er toch nog een jaartje bij. Via deze weg wensen de leden van De Raad van Bestuur hun op rust gestelde Hoofdman Karel De Bleser nog vele gezonde en aangename jaren toe. Hopelijk meldt een volwaardige kandidaat zich aan op de jaarlijkse Algemene Vergadering van 27 oktober 2002.

LEDENLIJST VAN DE CONFEDERATIE DER HISTORISCHE SCHUTTERSGILDEN v.z.w.

1. DEN CRANS VAN ALOUDE SCHUTTERSGILDEN VAN ANTWERPEN v.z.w.
Secretariaat: Mevrouw Diane Streumer
Turnhoutsebaan 102 bus 7
B - 2140 Borgerhout Tel: 03.272.16.25

2 GRAAFLIJKE HANDBOOGGILDE SINT - SEBASTIAAN "EENDRACHT VAN OOIDONK" v.z.w.
Voorzitter: De Heer Dany De Vetter
Hazenpark 15
B - 9800 Deinze (Bachte-Maria-Leerne) Tel: 09.386.22.90

3 GRAND SERMENT ROYAL DES ARBALETRIERS DE SAINT - GEORGES
Secretariaat: Monsieur José Noé
Rue J. Deville 14
B - 1390 Grez-Doiceau Tel: 010.84.40.21

4. KONINKLIJKE GILDE SINT - SEBASTIAAN LIPPELO
Secretariaat: De Heer Chris Van Esbroeck
Lippelodorp 9
B - 2890 Sint Amands Tel: 052.33.76.16

5 KONINKLIJKE KRUISBOOGMAATSCHAPPIJ HELP U ZELVE LEUVEN
Secretariaat: De Heer Patrick Venster
Verbindingslaan 6
B - 3001 Heverlee Tel: 016.40.58.80

6 KONINKLIJKE MOED EN EENDRACHT SINT - SEBASTIAANSGILDE 1888 LIER
Voorzitter: De Heer Luc Goetbloet
Mallekotstraat 2
B - 2500 Lier Tel: 03.480.82.73

7. LIERSE SCHUTTERSGILDE LEDO
Voorzitter: De Heer Achiel Louis
Lijsterbespad 3
B - 3200 Aarschot Tel: 016.56.77.79

8. ONZE LIEVE VROUWEGILDE KOLVENIERS
Secretariaat: De Heer Eddy Anthonis
Korte Heuvelstraat 26
B - 2920 Kalmthout Tel: 03.666.74.50

9. SANKT JOHANNES-BAPTIST SCHÜTZENBRUDERSCHAFT HÖNGEN / SELFKANT
Kommandant: Herr Lambert Spykers
Biesener Weg 6
D - 52538 Selfkant - Höngen Tel: 00.49.24.56.25.28

BESTUURSLEDEN VAN DE CONFEDERATIE

KAPELAAN : E.H. Pater Karel De Wilde
Oudebaan 125
B - 2640 – Mortsel Tel: 03/460.30.60 Fax: 03/455.49.87

HOOFDMAN : vacant

ONDERHOOFDMAN + DEKEN VAN DE KARABIJNSCHUTTERSGILDEN
Jan Van Esbroeck
Lippelodorp 5
B - 2890 - Sint Amands Tel: 052/33.30.36

GRIFFIER EN BALJUW :
Guido Meulemans
Hoofdstraat 9
B - 3941 - Eksel Tel + Fax: 011/73.36.43

THESAURIER + DEKEN VAN DE KRUISBOOGGILDEN :
Achiel Louis
Lijsterbespad 3
B - 3200 - Aarschot Tel: 016/56.77.79

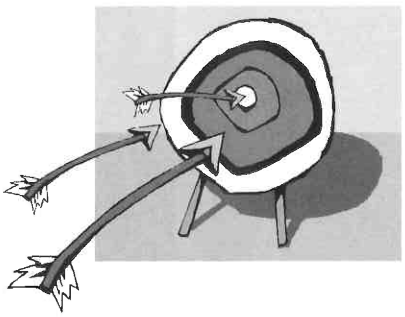

DEKEN VAN DE HANDBOOGGILDEN
Luc Goetbloet
Mallekotstraat 2
B - 2500 - Lier Tel: 03/480.82.73

De Hoofdschuttersgilde van Brabant v.z.w.

De Hoofdschuttersgilde van Brabant vzw is het overkoepelend verbond dat de historische gilden van de provincie Brabant verenigt. Zij werd opgericht in 1954 en viert dus in 2004 haar 50- jarig bestaan. Ingevolge een spijtige afscheiding van een aantal gilden, werd zij in het begin van de jaren 80 gehalveerd.Momenteel zijn volgende gilden aangesloten : de Sint-Hubertusgilde van Bekkevoort, de Sint-Sebastiaansgilden van Halen, Meensel-Kiezegem, Waanrode, Geetbets, Schaffen, Haacht, Neder-over-Heembeek, Sint- Brixius-Rode, de O.L.Vrouwgilde van Herne en de Sint-Peetersgilde van Sint-Pieterskapelle.
Op uitzondering van de Sint-Hubertusgilde van Bekkevoort (karabijnschutters) zijn al deze gilden handbooggilden. Zoals de meeste handbooggilden zijn de meeste gilden enkele honderden jaren oud en hebben bijgevolg een rijke traditie. Teerfeesten, begrafenissen van gildenleden, koningschietingen, enz. gebeuren dan ook bij de meesten nog volgens zeer oude geplogenheden. Vele gilden bezitten ook kostbaar gildenzilver en zeer oude gildenvoorwerpen.
Naast het boogschieten, wordt er getracht om ook de gildendansen en volksdansen levendig te houden. Sommige gilden beoefenen ook het tromroffelen en het vendelzwaaien.
Tot de voornaamste activiteiten van de Hoofdschuttersgilde behoren de jaarlijkse kampioenschapschietingen voor de leden van de aangesloten gilden, alsook de koningsschieting waar de verschillende gildenkoningen kampen om de titel van Koning van Brabant. Hoogtepunt van haar activiteit is het Brabants Gildenfeest dat op de laatste zondag van juni wordt ingericht door de gilde van de Koning van Brabant.
De Hoofdschuttersgilde van Brabant is opgedeeld in twee gewesten : het gewest Diest en het gewest Zuidwest-Brabant. Net als de verschillende gilden, hebben deze twee gewesten elk hun eigen activiteiten, zoals schietingen en een jaarlijks gewestfeest.

Hoofdman : Paul Stoop, Groot Tenbroek 24 1700 Dilbeek
Griffier : François Van Noten, Gerzevien 73 3150 Haacht

Contactadressen van de aangesloten gilden

Sint-Sebastiaansgilde Haacht
VAN NOTEN François Gerzevien 73 3150 Haacht 016/60.44.16

Koninklijke Sint Peeters Gulde ter Waerden Sint-Pieters-Kapelle
D'HASSELER Robert Driekapellenstraat 7 1541 Sint-Pieters-Kapelle 02/396.19.69

Koninklijke Sint-Sebastiaansgilde Waanrode
WILLEMS Willy Tolkamerstraat 23 3473 Waanrode 016/77.96.67

Koninklijke Sint-Sebastiaansgilde Schaffen
LUYTEN René Berkstraat 17 3290 Schaffen 013/31.11.21

Koninklijke Onze-Lieve-Vrouwe Gilde Herne
DEHAEN Ludo Centrum 18 1540 Herne 02/396.21.66

Sint-Hubertusgilde Bekkevoort
KLEYNEN René Staatsbaan 191 3460 Bekkevoort 013/31.15.33

Koninklijke en Keizerlijke Gilde Sint-Sebastiaan Neder-over-Heembeek
WILLEMS Robert Sint-Niklaasstraat 49 1120 Brussel 02/262.16.00

Koninklijke Sint-Sebastiaansgilde Halen
VANBERGEN Eddy Zittardstraat 11 3545 Halen 013/44.31.87

Koninklijke Sint-Sebastiaansgilde Meensel-Kiezegem
COECKELBERGHS Adolf Attenrodestraat 1 3391 Tielt-Winge 016/63.30.97

Koninklijke Gilde Sint-Sebastiaan Sint-Brixius-Rode
VAN DEN TROOST Patrick Schriekkouterbaan 8 1860 Meise 02/269.82.44

Gilde Sint-Sebastiaan Geetbets
LANGEN Ivo Dennebosstraat 2A 3450 Geetbets 011/58.16.77

Gilde Christusogen Diest
BROOS Louis Meidoornstraat 18 3290 Diest 013/33.40.71

Rederyckerskamer De Lelie Diest
VERHEYEN Pierre Frankenstraat 16 3290 Diest 013/33.44.18

Het "Gulden boek" van de Federatie van Vlaams Historische Schuttersgilden.

Deze Federatie werd opgericht anno 1999 en officieel geïnstalleerd op 18 maart 2000 te Dilbeek – Vlaams Brabant.
De oprichters – beheerders hadden ervoor gekozen de merkwaardige en goede momenten van bij de oprichting vast te leggen.
Vele schutterijen en Gilden hebben gildenboeken in hun bezit die tot 200 jaar en meer teruggaan.
De betekenis van wat er in genoteerd staat, is steeds van onschatbare waarde voor historici, wetenschappers, en kalligrafen, en niet het minste voor het schutters -, en gildenleven zelf. Voor boekbinders, restaurateurs en conservators zijn oude gildenboeken eveneens zeer interessante objecten.
Het " Boek" van onze Federatie kreeg de benaming " Gulden Boek", Gulden als samentrekking van Gouden en Gilden.

Aanmaak van het "Gulden Boek"

Het is een product van het boekbinders ambacht, handgemaakt van prachtige materialen.
Het papier, in gebroken wit met reliëf lijnen en watermerklijnen, geeft een klassiek uitzicht.
De bladen zijn ingebonden in een stevig kaft bekleed met echt natuurleder van eerste en onberispelijke kwaliteit, zwart kalfsleder.
Omdat dit boek bestemd is voor een Federatie van Bonden, mocht het ook groter zijn en de gepaste uitstraling meekrijgen.
De "Gulden Snee" werd nagestreefd: dat is de verhouding tussen de afmetingen. Het Boek meet 46 bij 32 met een dikte van 6 cm. Vanzelfsprekend heeft het boek een ronde rug met nerven, 6 nerven met goud en bloemmotiefjes.
Op de voorkant van de kaft staat " Federatie van Vlaams Historische Schuttersgilden" in goud. Dat Goud is echt en blijvend schitterend, geen namaakgoud!
Er zijn drie leeslinten in verwerkt:

1 goudgeel: kleur van rijkdom en pracht, van honing en graan, niet enkel van geldrijkdom, maar ook van het levensnoodzakelijke.
2 groen: de kleur van de hoop, nieuw leven en betrouwen, ook de kleur van het schutterswezen, volgens Bob Degol, zaliger.
3 rood: de donkere warme kleur van samenhorigheid en doorzettingsvermogen.

Het is Eric De Quick uit Turnhout die de leiding heeft genomen voor de aanmaak van ons "Gulden Boek". Hij is met het schutters - en gildenwezen reeds lange jaren vertrouwd.
Zijn onderzoek naar historische en kalligrafisch schrift heeft ertoe geleid om de eerste pagina's te kalligraferen, en daarmee de ingebruikname van het boek daar te stellen.

Wat schrijven we in dat "Gulden Boek"?

De eerste bladzijden waren dus reeds beschreven bij de voorstelling van het boek op de officiële installatie van onze Federatie. Daarmee heeft het boek de aanvang van de geschiedenis van onze Federatie reeds in bewaring genomen.
Het is de bedoeling dat we hoogtepunten en ook dalpunten hierin noteren, verschuivingen van beheerders en bestuurders, de ontwikkeling van onze structuren. Nu nog in opbouw, Schutters - en Gildenfeesten en mooie rituelen.
Wij hopen dat het een boeiend verhaal wordt voor de gildenzusters en – broeders die na ons, en nog later na ons, komen.
Foto's, folders en e.v.t. merkwaardige krantenknipsels mogen er niet in. Misschien nemen we wel een aangepast illustratieboek ernaast.

Met welk schrift?

Voor het schrift heeft onze kalligraaf een decoratieve humanistische cursief- letter gebruikt, het schrift dat door onze eigen Vlaamse wetenschappers in de Gouden Renaissance periode werd ontworpen en gebruikt.
De Vlaamse cartograaf en wiskundige Gerardus Mercator (1512-1594) heeft in1540 een prachtig vormgevend boek met schrift voorbeelden, gepubliceerd.
Welk schrift zou beter passen in een gildenboek dan het schrift uit de hoogtijperiode van de gilden, en schuttersgilden.

Door wie werd ons "Gulden Boek" gemaakt?

De makers van ons "Boek" zijn geen beroepsmensen.
De boekbinders en de kalligraaf zijn zeer bekwaam en zij maakten het uit liefde voor het ambacht en uit respect voor het gildenwezen. Vele uren onbaatzuchtige monnikenarbeid werden geleverd zowel voor het inbinden, als voor de kalligrafie.

Dit boek heeft een ziel.

Het is de ziel van de makers die door hen inzet en overtuiging het boek vorm hebben gegeven en aan de onbeschreven bladen reeds een inhoud hebben bezorgd.
De ziel van dit boek kan enkel blijven leven als het boek goed behandeld wordt.
Met ziel en bezieling is het een kunstwerk dat de geschiedenis kan trotseren. Het brengt ode aan diegenen die ons zijn voorgegaan en het werkt inspirerend en bemoedigend voor de komende generaties. Elke letter van dit boek zal het verleden verder laten leven en is een aanvulling aan de geschiedenis.

Gildenwezen en ambachten.

Tussen het schutters – en gildenwezen enerzijds en de oude ambachten anderzijds is er altijd een link geweest. Er waren steeds de siersmeden, zilversmeden, de wevers, de beeldhouwers, de schoenmakers, de wapenmakers en zoveel aanverwante ambachten, zonder dewelke we ook vandaag nog, een gilde of schutterij niet zouden kunnen stofferen.
Deze ambachten hebben bij ons steeds een grote voedingsbodem gehad en hebben Vlaanderen ooit groot gemaakt. Nooit zouden ze mogen verloren gaan.
Hoe zouden ze kunnen gered worden? Misschien door het aanleren ervan opnieuw in te schakelen in één van onze onderwijssystemen. ?
Zeker zullen er nog jongeren gevonden worden die gegrepen worden door het beoefenen van een mooi oud of kunstambacht. Als voorbeeld hebben we hen die nu ons boek vaardig hebben ingebonden en tot een kunstzinnig waardevol en functioneel kleinood hebben gemaakt; gemaakt om tijden te trotseren.

De Bewaarder - beheerder

Een gildenboek kun je niet in een winkel gaan kopen. Het wordt handgemaakt. Het is een geschenk van iemand, een persoon of instantie aan de gilde of schutterij.
Ons "Gulden Boek" is geschonken aan de Federatie door Josee ELST en Paul STOOP.
De eerste als initiatiefneemster tot oprichting van de Federatie en Paul Stoop als eerste voorzitter.
Op het feestelijk moment van de installatie te Dilbeek werd het overhandigd aan de voorzitter, zoals elk nieuw gildenbezit.
Onze praeses Pater Karel De Wilde heeft het Gulden Boek gezegend.
Het zal overgedragen worden aan Stan Krolicki die aangeduid werd als bewaarder – beheerder. Een voorzitter zorgt steeds dat alle gildenbezit verzekerd wordt. Dus ook het guldenboek.

Vademecum.

Bij dit " Gulden Boek" hoort een vademecum met twintig gemotiveerde gebruiksregels voor de bewaarder – beheerder.
Het Boek moet ook nog bemeubeld worden : eerlang zal het een houten handgemaakt koffertje krijgen, voorzien van al het nodige om het boek goed te kunnen bewaren.
Het krijgt ook een lezenaar, op maat, om het handig te kunnen tonen.
Dat ons " Gulden Boek" ons allen in lengte van jaren mag overleven en dat het een schitterende geschiedenis van schutters – en gildenbestaan op de nu nog witte bladen lang mag bewaren.

Josee Elst
Adviseuse van de Federatie
Van Vlaams Historische Schuttersgilden.

EEN NIEUWE WET OP DE V.Z.W.'S

François Van Noten

Een groot aantal van de bij de federatie aangesloten schutterijen en gilden bestaan niet als een feitelijke vereniging, maar hebben in de loop der jaren een VZW opgericht. Redenen die tot die oprichting aanleiding hebben gegeven kunnen van allerlei aard zijn, maar belangrijk is dat een VZW over rechtspersoonlijkheid beschikt. In tegenstelling tot een feitelijke vereniging kan de VZW eigendommen bezitten, kan zij schenkingen aanvaarden, is de aansprakelijkheid van de leden beperkt, ... Naar de toekomst toe is het bovendien niet uitgesloten dat in geval een vereniging van de overheid subsidies krijgt, dat zij door die overheid verplicht kan worden om een VZW te worden.

Zonder een juridisch hoekje te openen in dit tijdschrift, is het bijgevolg aangewezen om de verplichtingen en de gevolgen van een VZW eens van naderbij te bekijken. In een eerste deel zal even dieper worden ingegaan op wijzigingen die op til staan in de wetgeving omtrent de VZW. In een volgend nummer zal getracht worden om een – weliswaar summier – antwoord te geven op vragen als: - welke zijn de verplichtingen van een VZW inzake publicaties in het Staatsblad, neerlegging bij de Rechtbank, ... ?
- moet een VZW een boekhouding voeren ? in welke vorm ?
- wat met de BTW ? welke zijn de andere fiscale verplichtingen ?

Voor de gilden en schutterijen die meer uitgebreid informatie willen over dit alles, zal er in de nabije toekomst een infodag georganiseerd worden over dit alles.

Een nieuwe wet op de VZW ?

De VZW wordt momenteel geregeld door een wet die reeds bestaat sinds 27 juni 1921. Sinds een aantal jaren werkt men aan een modernisering van deze wet met als voornaamste doelstellingen een administratieve vereenvoudiging, de bescherming van derden en van de leden en een vermindering van de fiscale druk. Maar de hervorming van de VZW blijkt een moeilijke bevalling te zijn. Iedereen verwachtte dat de nieuwe wet er zou geweest zijn in het begin van dit jaar, maar ingevolge talrijke amendementen, werd het in de Kamer goedgekeurde wetsontwerp begin april opnieuw (voor de tweede maal) door de Senaat naar de Kamer gezonden met een aantal amendementen. Op 18 april 2002 werd de wet dan uiteindelijk goedgekeurd door de Kamer.

De nieuwe wet is dus een feit, maar ze zal pas van kracht worden de eerste dag van de tweede maand nadat de uitvoeringsbesluiten er zullen zijn. Het kan dus nog even duren, maar toch al de moeite om de wijzigingen die in de nieuwe wet staan op een rijtje te zetten.

Rechtspersoonlijkheid

De rechtspersoonlijkheid werd in de wet van 1921 verleend door publicatie van de statuten en

de identiteit van de beheerders in het Belgisch staatsblad. Ingevolge de lange wachttijden bij de publicatie in het Belgisch Staatsblad, voorziet de nieuwe wet dat de neerlegging van het verenigingsdossier op de griffie van de rechtbank van eerste aanleg de VZW rechtspersoonlijkheid doet verkrijgen. Bij de aanvang zal dit dossier de volledige statuten bevatten, alsook de ledenlijst, de benoemingen van de bestuurders en de gevolmachtigden om de VZW te vertegenwoordigen. In het Staatsblad moet nog slechts een uittreksel van de statuten worden gepubliceerd met een minimum aan gegevens, zoals benaming, maatschappelijke zetel, doel, enz...
De openbaarmaking door neerlegging op de rechtbank in plaats van door publicatie in het Staatsblad is een van de belangrijkste wijzigingen. Deze bepaling heeft ook gevolgen op bestaande VZW's want die zullen zich eveneens in orde moeten stellen overeenkomstig de nieuwe bepalingen. De termijn waarbinnen dit zal moeten gebeuren, zal worden bepaald in een Koninklijk Besluit.

Ledenlijst

In de huidige wetgeving is voorzien dat een VZW uiterlijk één maand na de publicatie van de statuten een ledenlijst moet neerleggen op de griffie van de rechtbank van eerste aanleg. De nieuwe wet voorziet dat een register van de leden moet gehouden worden op de zetel van de VZW, waarin ook alle wijzigingen moeten worden bijgehouden (toetredingen, uittredingen, uitsluitingen). Neerlegging van de ledenlijst is niet meer vereist. Bij de oprichting zal er wel een kopie van het ledenregister worden neergelegd en, in geval van wijziging in de samenstelling van het ledenbestand, een aangepaste versie van het ledenregister.

Leden

De wet van 27 juni 1921 kent slechts één categorie van leden : de oprichters en zij die later lid worden door toetreding. In de nieuwe wet wordt er uitdrukkelijk onderscheid gemaakt tussen effectieve leden en niet-effectieve leden (ereleden, steunende leden, ...). De niet-effectieve leden hebben in principe geen stemrecht op de algemene vergadering.

Vermelding "VZW" en het adres op stukken uitgaande van de VZW

In de nieuwe wet is bepaald dat op elk stuk dat uitgaat van de VZW (akten, facturen, aankondigingen, ...) de naam van de vereniging moet aangebracht zijn, voorafgegaan of gevolgd door "VZW", en het adres van de zetel van de vereniging. De nieuwe wetgeving is inzake deze bepaling heel streng en voorziet dat, eenieder die in naam van een vereniging meewerkt aan een stuk waarop deze vermeldingen niet zijn aangebracht, persoonlijk aansprakelijk kan gesteld worden voor alle of een deel van de verbintenissen die de vereniging krachtens dit stuk heeft aangegaan.

Publicatie in het Belgisch Staatsblad

Tot vandaag moeten de statuten van een VZW volledig in het Belgisch Staatsblad worden gepubliceerd, alsook de lijst van de beheerders met hun volledige identiteit. Ook alle wijzigingen in de statuten en in de samenstelling van de raad van beheer moeten worden gepubliceerd.

De nieuwe wet versoepelt deze verplichtingen aanzienlijk. In de nieuwe wet is bepaald dat slechts een uittreksel van de statuten dient gepubliceerd te worden met een minimaal aantal gegevens. Ook de gegevens omtrent de benoemde bestuurders moeten opgenomen worden in de publicatie in het Belgisch Staatsblad. Elke wijziging in de statuten en in de raad van bestuur moeten op dezelfde wijze openbaar worden gemaakt.
Tegenover deze versoepeling inzake publicatie staat echter wel de neerleggingsplicht op de griffie van de rechtbank van eerste aanleg (zie hoger).

Het verenigingsdossier

Zoals reeds hoger vermeld zal in de toekomst een verenigingsdossier worden bijgehouden op de griffie van de rechtbank van eerste aanleg. De voornaamste stukken die dit dossier zullen bevatten zijn de statuten, de benoemingen van de bestuurders, een kopie van het ledenregister en de jaarrekeningen. Bij Koninklijk Besluit zullen later nog de praktische modaliteiten waarop het dossier zal moeten worden bijgehouden worden vastgelegd, alsmede de kosten die de VZW hiervoor zal moeten betalen.
Iedereen kan gratis inzage krijgen in het verenigingsdossier, kopieën van documenten zijn verkrijgbaar mits betaling.

Boekhouding

Zoals vermeld zal het verenigingsdossier ook de jaarrekeningen van de VZW bevatten. Tot op heden zijn VZW's niet onderworpen aan de boekhoudwetgeving en bestond er ook geen verplichting tot neerlegging (behalve enkele uitzonderingen). In de nieuwe wetgeving is voorzien dat elk jaar de raad van bestuur ten laatste zes maanden na de afsluitdatum van het boekjaar een jaarrekening opmaakt en deze ter goedkeuring voorlegt aan de algemene vergadering.
Inzake de vorm van de boekhouding die moet worden gehouden, zou een eenvoudige boekhouding op basis van ontvangsten en uitgaven volstaan. Een volledige boekhouding zoals een handelsvennootschap verplicht moet voeren, zal ook opgelegd worden aan de VZW die aan 2 van de drie volgende voorwaarden voldoet : gemiddeld 5 werknemers ingeschreven in het personeelsregister, meer dan 250.000 EUR ontvangsten verkregen hebben en een balanstotaal hebben van meer dan 1.000.000 EUR.

Besluit

De nieuwe wet heeft reeds een lange lijdensweg achter de rug en de eindstreep is nog niet bereikt. Op 18 april is het wetsontwerp goedgekeurd en nu wacht nog de opstelling van een Koninklijk Besluit dat de praktische modaliteiten zal regelen. Het is pas de eerste dag van de tweede maand volgend op dit Koninklijk Besluit dat de nieuwe wet van kracht wordt. Men verwacht dat deze uitvoeringsbesluiten tegen het einde van het jaar er zullen zijn.
Het zal dus nog een tijdje aanslepen eer de nieuwe wet een feit is, maar toch al goed om rekening te houden met een aantal wijzigingen die zowel de nieuwe als de bestaande VZW's zullen moeten naleven.

Vraag blijft natuurlijk of de beoogde administratieve vereenvoudiging welke de nieuwe VZW-wet beoogde, er ook werkelijk is gekomen.

INFO uit de bonden

EUROPEES

SCHUTTERSTREFFEN

Vöcklabruck - Oostenrijk

29, 30 & 31 augustus 2003

• Vöcklabruck, gelegen in het enig mooie Salzkammergut is in 2003 organisator voor het 14de Europees schutterstreffen.

• **Het programma kan U in elk Verbond raadplegen**
Voor nadere informatie of inlichtingen kunt U steeds terecht bij de beheerraad.

Belgisch Overlegorgaan

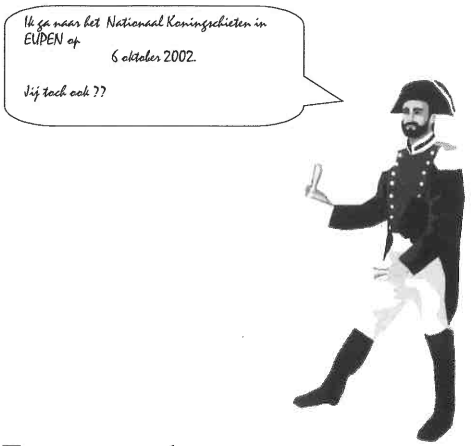

- Organisator van dit Nationaal schuttersfeest is St. Johannes Eupen van de "Ostbelgische Stangenschützenverband" (OSV). Het feest gaat door in de feesthal tegenover hun schietstand op "Schönfeld"
- Voor 2003 wordt het Nationaal Koningschieten georganiseerd door Het Provinciaal verbond voor Karabijnschuttersgilden Limburg en wel door St.Willebrordus Meldert Lummen, op 5 oktober.
- Voor 2004 wordt het Nationaal Koningschieten georganiseerd door Schuttersbond "De Maasvallei" op 3 oktober te Dilsen.

Zeg nooit, nooit,want je weet maar nooit!!

De Schuttersgilden in Europa

Europese Gemeenschap van Historische Schuttersgilden
EGS

- **Regio 1**
  Europa Midden-Noord
  Duitsland ten Noorden van de Mains
- **Regio 2**
  Duitsland Midden-Zuid
  Duitsland ten Zuiden van de Mains,
  Oostenrijk, Zwitserland, Lichtenstein
- **Regio 3**
  Europa Noord-West
  Nederland, Groot-Bretagne, Firmland
  Zweden, Noorwegen, Denemarken
- **Regio 4**
  Europa Zuid-West
  België, Frankrijk, Luxemburg, Spanje
  Portugal, Griekenland, San Marino
  - **België**
    Belgisch Overlegorgaan
    Historische Schuttersgilden
    - Königlicher schützenbund Malmedy und Sankt-Vith
    - Ostbelgischer Stangenschützen verband
    - Fédération des Carabiniers de la Frontière
    - **Ententes des Gildes Historiques de langue Latine**
    - Federatie van Vlaamse Historische Schuttersgilden
      - **Provinciaal hoofdverbond der** Karabijnschuttersgilden Limburg
        - Verbond Zand- en Leemstreek
        - Verbond Beringen Mijnstreek
        - Verbond Lummen
        - Genker Verbond
      - **Bond van Schutterijen Maas en Kempen**
      - **Bond van Schutterijen de Maasvallei**
      - **Hoofdschuttersgilde van Brabant**
      - **Lommelse Schuttersgilden**
      - **Confederatie der Historische Schuttersgilden**
  - **Frankrijk**
    Convention Française
    des Gildes historique de tir
- **Regio 5**
  Europa oost
  Polen, Hongarije, Slopwakije, Tsjechie
  Estland, Letland, Litauen, Rusland, enz.

Inhoudstabel :

Voorwoord van voorzitter
Welkom door de voorzitter
Woordje van de redactieraad
Toelichting Vlaamse Historische schuttersgilden
Waarom een federatie
De Federatie
Doel van de Federatie
Hoe dit doel bereiken
Huidige situatie
Aangesloten leden
Lommelse Schuttersgilden
Sint Sebastiaangilde
Sint Jozefgilde
Sint Ambrosiusgilde
Het Gulden Boek (Fedr. Vlaams Historisch Schuttersgilden.)
Het P.V.K.S.G Limburg V.Z.W.
De Confederatie der Historische Schuttersgilden V.Z.W.
De Hoofdschuttersgilde van Brabant V.Z.W.
Schuttersbond Maasvallei & Bond van Schutterijen Maas en Kempen v.z.w.
De Nieuwe wet op V.Z.W. 's
Info uit de bonden.

Medewerkers : Minister Anciaux , Paul Stoop , Stan Krolicki, Jan Vande Boer, Joseé Elst, pater Karel De Wilde, François Van Noten, Peter Ressen, Pierre Mathyssen, Drees Louis

Tijdschrift verschijnt tweemaal jaarlijks
Abonnementsprijzen voor 2003
Binnenland : 6 €
Buitenland : 10€
Te betalen aan bank : K B C Nr. 735 - 0011152 - 82
Met vermelding van abonnement tijdschrift van VZW Federatie Vlaams Historische Schuttersgilden.
Abonnement dient vooraf betaald en kan elk moment ingaan met voortzetting , tenzij een opzeg van drie maanden voor verstrijken van huidig abonnement.

CYRILLUS THEYS
VICUS HAECHTIENSIS
ET PROVINCIA BRABANTIA

Jupiler